

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода

1 януари – 31 декември 2021.

„НДЕФ е добре управлявана, високоефективна публична институция, финансираща дейности в областта на опазване на околната среда, притежаваща незначителни недостатъци и голям актив, което го прави изключително ценна и уникална по рода си институция в България. В случай на осигурена категорична подкрепа от страна на правителството фондът притежава необходимия потенциал за изпълнение на многократно по-значима роля при мобилизиране и управление на финансови ресурси, предназначени за осигуряване на съответствие с екологичните изисквания на ЕС в периода на присъединяване.“

Из **“Преглед и оценка на Националния доверителен екофонд”**, представен от **Æquilibrium Consulting GmbH** по поръчка на Германското федерално министерство за сътрудничество и развитие (септември 2003 г.), по линия на Пакта за стабилност.

“Представянето на НДЕФ е много добро по отношение на съответствие, ефективност, устойчивост и оказване на въздействие. Дейностите на фонда в голяма степен съответстват на Добрите практики за управление на публичните разходи за околната среда. Наистина впечатляващо е това, че фондът успява да поддържа висок професионализъм и постига целите си в много сложна обстановка, характерна за всички страни в преход. Благодарение на това си представяне НДЕФ е изградил впечатляваща репутация сред международните институции и донори.“

Из **“Оценка на Националния доверителен екофонд и суаповото споразумение “Дълг срещу околна среда”**, представена от **ECORYS SEE Research and Consulting** (януари 2011 г.).

„Всички дейности, допуснати и подкрепени като дейности за позеленяване, са изпълнени в съответствие с принципите на устойчивото развитие и с приложимите международни и национални закони, регламенти, правила, насоки и стандарти, включително чл. 87, 88 и 89 от Договора за създаване на Европейската общност, отнасящи се до държавната помощ.“

Из **„Окончателен независим одитен доклад за изразяване на сигурност по изпълнението на проекти, финансирани в рамките на Националната схема за зелени инвестиции“**, изготвен от **Грант Торнтон ООД** (декември 2015 г.)

От началото на дейността си до приключване на суаповата сделка "Дълг срещу околна среда" НДЕФ е финансирал 100 инвестиционни проекта, предоставяйки над 26 500 000 лв. Благодарение на това фондът изигра ролята на решаващ фактор за мобилизирането на финансови средства (още над 115 100 000 лв.) от други, предимно международни източници за реализиране на проекти за опазване на околната среда в България.

В края на 2011 г. бяха финализирани две сделки за продажба на Предписани емисионни единици с Република Австрия в съответствие с чл. 17 на Протокола от Киото. По двете сделки са изпълнени 45 публични проекта на обща стойност 32 937 914 лева. Финансовото участие на НДЕФ възлиза на 27 147 227 лева. Финансирани са по правилата за минимална държавна помощ и два проекта за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Финансовото участие на фонда за тях възлиза на 757 062 лева.

От март 2015 г. НДЕФ изпълнява Инвестиционна програма за климата (ИПК), финансирана на основание решение на Министерския съвет съгласно § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Програмата осигурява финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти държавна и/или общинска собственост. През 2016 г. в рамките на ИПК стартира и схема за насърчаване използването на електромобили. През 2017 година с цел подобряване ефективността на публичния финансов ресурс, се разработват и прилагат финансови инструменти за проектите за енергийна ефективност в партньорството с ЕБВР.

От 2015 г. НДЕФ с подкрепата на Федералното министерство на околната среда, опазването на природата и ядрената безопасност на Република Германия в партньорство с Берлинския независим институт за околна среда (UfU), започна изпълнението на образователни програми за промяна на поведението на учениците в българските училища към пестене на енергия.

От 2016 г. НДЕФ изпълнява пилотната схема на Инвестиционна програма "Минерални води", финансирана със средства, осигурени от бюджета на Министерството на околната среда и водите с Постановление на МС № 254 от 2016 г.

През 2017 г. стартира Програма Микропроекти за климата, която се финансира с приходи по Споразумението за прехвърляне на емисии (Annual Emissions Allocation) между Република България и Република Малта (РМС 175/29 март 2017 г.)

През есента на 2019 г., НДЕФ съвместно с още единадесет партньори от седем европейски страни, стартира проект за въвеждане на стандартизиран модел за оценка на енергоефективни проектни предложения още в началната фаза на разработване.

През декември 2019 г. в партньорство с Фондация Център за енергийна ефективност Енефект и Фраунхофер Институт по строителна физика в Германия, НДЕФ стартира изпълнението на нов проект с финансовата подкрепа на Европейската инициатива за климата (EUKI). Проектът има за цел да разработи индивидуален модел за интегрирана общинска система за енергиен мениджмънт, основан на добре познатия стандарт за управление на енергията - ISO 50001, насърчаващ качествено изпълнение на местните дългосрочни енергийни и климатични стратегии

В началото на 2021 година, НДЕФ съвместно с още осем големи общини (Бургас, Варна, Кърджали, Пловдив, Русе, Сливен, Стара Загора, София), стартира изпълнението на Предефиниран проект № 3 "Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България" по програма Опазване на околната среда и климатични промени, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Основната цел на проекта е да подобри капацитета на местните власти да идентифицират и планират креативни решения за градско развитие чрез последващото изпълнение на които, да се допринесе до смекчаване на въздействието на климатичните промени.

През април 2021 г. стартира и изпълнението на проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart) по програма Хоризонт 2020. Водещ партньор по проекта е Центърът за енергийна ефективност Енефект. Партньори по проекта са НДЕФ и още 10 организации в т.ч. държавни агенции, общини и НПО от България.

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ
ОДИТОР**

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода

1 януари – 31 декември 2021.

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	13
II.	ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ	15
III.	ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)	17
1.	Подбор и одобряване на проекти по ИПК	17
1.1	Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК.....	17
1.2	Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	18
2.	Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2021 г. ..	19
IV.	ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”(ИПМВ)	25
1.	Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ.....	25
1.1	Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ	25
1.2	Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	25
2.	Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води”	26
V.	ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”	27
1.	Подбор и одобряване на проекти по ПМПК	27
1.1.	Поддържане на постоянен портфейл от проекти по по ПМПК.....	27
1.2.	Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	27
2.	Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата”	28
VI.	ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ	31
1.	“Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР)	31
2.	“За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища” по Европейска инициатива за климата (EUKI)	32
3.	Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020.....	33
4.	Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Европейска инициатива за климата (EUKI)	34
5.	Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ по програма “Опазване на околната	

среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.	34
6. Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart).....	35
VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	37
1. Институционално развитие.....	37
2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране	37
3. Международни връзки и връзки с обществеността.....	38
VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ.....	43
1. Източници на финансиране.....	43
1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.....	43
1.2. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.....	43
1.3. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.....	43
1.4. Постъпления по други Програми и проекти.....	44
2. Направления на средствата	45
2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата.....	45
2.2. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма “Минерални води“	48
2.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата“	48
2.4. Изразходвани средства за административна издръжка на фонда.....	49
3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2021 година	51
IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА	52
1. Оперативни рискове	52
2. Рискове, свързани с финансовите инструменти.....	52
X. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ.....	53
XI. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА.....	53
ПРИЛОЖЕНИЯ :	
Приложение 1 - Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2021 г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата и Програма Микропроекти за климата.....	55
Приложение 2 - Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2021г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата	57
Приложение 3 - Изпълнение на бюджета за финансиране на други програми и административна издръжка на НДЕФ към 31.12.2021.....	58
Приложение 4 - Справка за финансовите средства на НДЕФ към 31.12.2021.....	62

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	65
Финансов отчет.....	71
Отчет за финансовото състояние към 31 декември	71
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември.....	72
Отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември	73
Пояснения към финансовия отчет.....	74

Проект 244-3 Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ОДЗ „Ангел Каралийчев“, гр. Стражица

Проект 339 Внедряване на мерки за енергийна ефективност на ДКЦ-Поликлиника гр. Казанлък

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
EKO ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД
за дейността на
НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД
за периода
1 януари - 31 декември 2021 г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АОП	Агенция за обществени поръчки
БАН	Българската академия на науките
БГПА	Българска петролна и газова асоциация
ГСМ	Горивно-смазочни материали
ЕСМ	Енергоспестяващи мерки
ЗОИК	Закон за ограничаване на изменението на климата
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИБ	Изпълнително бюро
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИПМВ	Инвестиционна програма "Минерални води"
КТ	Кодексът на труда
КВЕСМС	Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“
МДА	Материални дълготрайни активи
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МС	Министерският съвет
МФ	Министерството на финансите
НДА	Нематериални дълготрайни активи
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОДЗ	Обединено детско заведение
ООН	Организацията на обединените нации
ОУ	Основно училище
ПМС	Постановление на Министерския съвет
СМР	Строително-монтажни работи
УС	Управителен съвет
ЦДГ	Целодневна детска градина
UfU	Берлинският независим институт за околна среда

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд (НДЕФ) всяка календарна година до 30 април фондът изготвя и представя на Министерския съвет на Република България чрез Министерството на околната среда и водите одобрен от Управителния съвет Отчет за дейността на НДЕФ за предходната година.

Годишният отчет на НДЕФ представя изпълнението на Плана за дейността и бюджета на фонда за 2021 г. Отчетът се представя също и на актуалните донори, като за 2021 г. това са правителството на Република България и Федералното министерство на околната среда, опазването на природата, строителството и ядрената безопасност на Република Германия.

Приложенията от 1 до 4 са неразделна част от годишния отчет.

Вр.и.д. Директор на ИБ:

Ирена Пенчева

06 април 2022 г.

II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 / 10.V.2004 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 71 /10.IX.2010 г., ДВ, бр. 81/30.IX.2014 г. и ДВ, бр. 5/19.I.2016, доп., бр. 47 от 5.06.2018 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник-председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни. Към края на отчетната 2021 г. съставът на Управителния съвет (УС) на НДЕФ се състои от следните членове:

- Председател на УС на НДЕФ – г-жа Пенка Моллова - Смоленова, избрана от Министерския съвет на Република България (Решение № 665 на Министерски съвет / 19.09.2018 година);

- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник – министър Николай Кънчев, заменен от заместник – министър Ренета Колева. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС, съгласно чл. 8 (1) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд;

- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС, избран съгласно чл.8 (2) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд;

- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър Маринела Петрова, заменена от заместник-министър Ивайло Христов;

- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков, заменен от заместник-министър Ива Петрова.

- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;

- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Силвия Георгиева - изпълнителен директор на НСОРЕ.

Алтернативен член с право на глас от Министерството на околната среда и водите е г-жа Боряна Каменова – директор на дирекция „Политика по изменение на климата“. Алтернативен член с право на глас от Министерството на енергетиката е г-н Николай Налбантов – директор на дирекция “Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“. Алтернативен член с право на глас от Министерството на финансите е г-н Валери Вулев – държавен експерт в дирекция “Държавни помощи и реален сектор“.

През 2021 г. се проведеха три (3) редовни заседания на УС на НДЕФ.

Поради обявената епидемична обстановка в страната по причина на COVID-19, трите заседания са проведени неприсъствено в съответствие с разпоредбите на здравното министерство.

Първото заседание, което се проведе на 17.03.2021 г. беше посветено на обсъждането и приемането на План за дейността и Бюджет на НДЕФ за периода 1 януари – 31 декември 2021 г. На същото заседание бе обсъдено и одобрено допълнение към Оперативно ръководство на Инвестиционна програма за климата (проект на договор за изпълнение на пилотните проекти за енергийна ефективност, чрез договор с гарантиран резултат – ЕСКО). На същото заседание УС на НДЕФ даде мандат на Председателя на УС да подпише договор за изпълнението на проект „Български форум за енергийна ефективност за SMART финансиране на SMART сгради“ по Програма Хоризонт 2020. На това заседание УС на Фонда подкрепи инициативата на ИБ, Фондът да участва като член на консорциум с водещ партньор Независимия институт по околна среда в Берлин (UfU), свързана с

подготовката на нов проект „Климатично неутрално общество - училищата като популяризатори и ролеви модели“.

На второто заседание на Управителния съвет на НДЕФ, състояло се на 20.04.2021 г. беше приет и одобрен Годишният доклад за дейността и Финансовия отчет на НДЕФ за 2021 г., които съгласно действащата Наредба за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд в срок до 30 април бе представен на Министерския съвет, чрез министъра на околната среда и водите. На същото заседание беше одобрено заданието за избор на изпълнител за извършване на одит на дейността на НДЕФ за финансовата 2021 година, както и за одитор на Предефиниран проект № 3 BGENVIRONMENT-4.001 „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ на програма ООСКП, финансирана от ФМ на ЕИП 2014-2021. Представена беше и информация и бяха взети решения с оглед спазване на разпоредбите на чл. 4, ал. 1 от ОР по ИПК, свързана с изпълнението на проект № 501 “Внедряване на енергоспестяващи мерки и модернизация на уличното осветление на град Габрово” чрез прилагането на договор за гарантиран резултат (ЕСКО договор).

Третото заседание, състояло се на 28.10.2021 г. беше посветено на представянето на одобрени от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически и хибридни превозни средства на Инвестиционна програма за климата и Програма „Микропроекти за климата“. Обсъдено и прието бе също така и предложение на ИБ на НДЕФ за промяна в одобрения бюджет за 2021 година с оглед осигуряване на средства за финансиране на всички одобрени проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили по Инвестиционна програма за климата.

Всички заседания на УС са надлежно протоколирани, подписани и архивирани.

III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)

През 2021 г. реализацията и финансирането на проекти по Инвестиционна програма за климата бяха продължени в рамките на остатъчния неизразходван ресурс, предоставен с решението на Министерски съвет от 2017 г. и осигурените с решения на УС на НДЕФ средства от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1 от 04.03.2015 г., съгласно одобрението им от УС на НДЕФ и етапа на тяхното изпълнение.

В рамките на Програмата Изпълнителното бюро продължи работата си и по двете групи пилотни проекти, свързани с прилагането на нови модели при реализация на проекти за енергийна ефективност в публичната сфера с цел подобряване на ефективността на публичните инвестиции:

- Проекти с прилагане на финансови инструменти за комбинирано финансиране с цел привличане на частни инвеститори, чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори).

- Проекти за енергийна ефективност с прилагане на Европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкшат България ООД.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПК

1.1 Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК

Проекти по ИПК за енергийна ефективност

През 2021 година не са публикувани покани за набиране на заявления за проявен интерес, поради липсата на достатъчен ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата извън включените в одобрения бюджет на НДЕФ за същата година. Това е и причината да не се приемат и одобряват и формуляри за кандидатстване, като с решение на УС на НДЕФ от 2018 година бенефициерите са уведомени, че изпълнението на проектите им ще продължи след осигуряване на допълнителен ресурс по Инвестиционна програма за климата.

Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства

През 2021 г., поради ограничеността на наличния финансов ресурс по СЕМ на ИПК е публикувана една покана за набиране на проектни предложения за закупуване на електромобили с краен срок 31 май 2021 г. И през отчетната година в публикуваните покани акцентът беше поставен върху закупуването на превозни средства за дейности, чрез които държавните администрации и общинските власти постигат максимален екологичен и икономически ефект. Такива дейности са: всекидневното административно обслужване, комунални дейности – почистване, поддържане на паркове, социален патронаж, инспекции, осигуряване на вътрешно селищен публичен транспорт в населени места с малък пътнически поток и др. И през 2021 година възможните за закупуване електромобили са клас M1 и N1 и електрически (plug in) хибриди, категория M1 и N1, изцяло електрически

превозни средства (бусове) категория M2 и N2, ванове от клас M1 и N1 (6+1 и 7+1 места), малки товарни електромобици, клас L7e, както и възможност за субсидиране на закупуването на различни видове надстройки за почистване, пренасяне на товари, поливане и др. към тях.

През 2021 година са постъпили 20 формуляра за кандидатстване по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства. С подадените формуляри бенефициерите кандидатстваха за закупуването на 9 електромобици клас M1 или N1, 6 изцяло електрически превозни средства – категория M1 или N1 (бус 6+1;7+1 места); и 16 броя малки товарни електромобици, категория L7e с надстройки. (*Приложение 1 – табл. 1.1.*)

С цел популяризирането на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства обявяването на поканите за прием бе отразено, както на сайта на НДЕФ и МОСВ, така и със съдействието на членовете на УС на НДЕФ, чрез информационните канали на НСОРБ и на неправителствения сектор.

1.2 Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПК одобряването на проектите се осъществява на две фази. Първата фаза представлява *предварителен подбор* на проекти на базата на представено заявление за проявен интерес чрез прилагането на предварително обявени задължителни изисквания за съответствие. Втората фаза е *оценката и класирането на проекти* по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране по ИПК. Само проектните предложения на втора фаза на кандидатстване (Формуляр) се одобряват от Управителен съвет. Проектните предложения на фаза “Заявление за проявен интерес” се одобряват от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на проектите, след което резултатите се докладват на УС на НДЕФ и изпълнителният директор уведомява кандидатите за решението на комисията.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК

Постоянната комисия се състои от двама експерти на ИБ на НДЕФ и по един представител на Министерството на околната среда и водите, Министерството на финансите и Министерството на енергетиката, определени със заповеди на съответните министри.

През 2021 г. е проведено едно (1) заседание на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК. На това заседание са разгледани двадесет (20) формуляра по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

В резултат на работата на Постоянната комисия след осигуряване на допълнителен ресурс от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1 от 04.03.2015 г. с решение на УС на НДЕФ са одобрени 17 формуляра на проекти по Схема “Електромобици”. (*Приложение 2 – табл. 2.1.*)

2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2021 г.

Изпълнение на проекти по ИПК за енергийна ефективност

И през отчетната 2021 година Националният доверителен екофонд, работи по проектни предложения, одобрени за финансиране преди приемане на новите правила (октомври 2017 година). Фондът финансира проекти за енергийна ефективност на публични бенефициери с максимален размер, възлизащ на 85% от общата им стойност, но не повече от 800 000 лв, съгласно решение на УС от 24.01.2017 г. Останалите средства необходими за реализация на проекта се осигуряват от бенефициера, като съфинансиране.

И през 2021 г., поради факта, че разполагаемия ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата е в размер, който не е достатъчен за финансиране на всички, одобрени от УС проекти, усилията на екипа на ИБ са насочени предимно към тези, които са в напреднала фаза на изпълнение и за които са налични средства за финансиране, съгласно одобрения Бюджет на НДЕФ. За финансиране на тези проекти освен остатъчния ресурс по ИПК от 2020 година, с решение на УС на НДЕФ са насочени и част от средствата от продажби на квоти за емисии от авиационни дейности, което е в съответствие с посочените в чл. 1(2), т.1 от Наредба №1 от 04.03.2015 г. дейности по ограничаване измененията на климата.

Предварителният контрол по тръжните процедури за избор на изпълнители на СМР, както и до момента се изпълнява с подкрепата на професионален юридически екип. Работата с експертите от този екип протича в пряко взаимодействие с бенефициерите, при което централна роля има екипът на Изпълнителното бюро. ИБ предоставя предварително разработен модел на документация за тръжната процедура, своевременно актуализиран в съответствие с промените в Закон за обществените поръчки, като уточнява няколко параметъра на процедурата – максималния срок за изпълнение на СМР и точния набор от материали и оборудване, за които се изисква представяне на съответни сертификати в техническата оферта и др. След приключване на предварителния контрол на бенефициера се предоставя одобрен пакет тръжна документация, чрез които Възложителя стартира процедурата за избор на изпълнител. След публикуване на процедурата в ЦАИС ЕОП, ИБ на НДЕ отново прави преглед и при необходимост и неспазване на дадените указания препоръчва публикуване на решение за промяна или прекратяване на процедурата, в зависимост от законово предвидените възможности в отделните случаи.

Процесът на изпълнение, финансиране и отчитане на завършването на публичните проекти е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК.

През отчетната 2021 година ИБ на НДЕФ работи по различни фази от изпълнението на 18 проекта по СЕЕ на ИПК в т.ч. и пилотни проекти със стойност на заявената безвъзмездната финансова помощ **9 580 907,94 лева**.

През отчетния период, поради редица причини в т.ч. и наложилата се преработка на цялостната техническа документация на инвестиционните проекти, която е одобрена преди 2015 г. **са завършени 3 (три) проекта за енергийна ефективност на обща стойност 1 673 635,60 лева и изплатена финансова помощ от НДЕФ в размер на 1 276 172,68 лева**.

През 2021 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение публичните проекти са разходвани и **15 130,17 лв.** за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тръжни процедури и за одит на изпълнените проектни предложения.

В резултат от изпълнението на всички проекти през 2021 г.е постигнато годишно редуциране на емисиите на парникови газове в размер на **22 240 тона/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проектите.

Завършените и разплатени проекти през 2021 година са, както следва:

➤ **Проект № 244-3**

“Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ОДЗ “Ангел Каралийчев”, гр. Стражица“

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **284 669 лева**.

Проектът включва следните дейности:

- Топлоизолация на фасадни стени.
- Подмяна на дограма.
- Топлоизолация на покрив.
- Повишаване на ефективността на ОИ чрез повишаване ефективността на топлоотдавател
- Повишаване на ефективността на ОИ чрез подмяна на разпределителната мрежа. Повишаване на ефективността на ОИ чрез „автоматично управление“ и „температура с понижение“
- Повишаване на ефективността на ОИ чрез повишаване КПД на топлоснабдяване (подмяна на котел).
- Слънчева инсталация за БГВ
- Намаляване разходите за осветление (подмяна на осветителни тела)
- Намаляване на разходите, не влияещи на баланса (подмяна на прожектори)..

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **4 320 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

➤ **Проект № 281**

“Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДКЦ I, гр. Червен бряг, обл. Плевен“

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **364 429 лева**.

Проектът включва следните дейности:

- Топлоизолация на външни стени.
- Топлоизолация на покрив
- Подмяна на дограма.
- Топлоизолация на под.
- Смяна на осветителни тела.
- Повишаване на ефективността на ОИ чрез автоматично управление на температурата.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **9 987 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

➤ **Проект № 339**

“Внедряване на мерки за енергийна ефективност на ДКЦ - Поликлиника, гр. Казанлък”.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **627 074 лева**.

Проектът включва следните дейности:

- Топлоизолация на външни стени.
- Подмяна на дограма.
- Топлоизолация на покрив.
- Топлоизолация на под..
- Подмяна на осветителни тела.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **7 930 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Изпълнение на пилотни проекти в рамките на Инвестиционна програма за климата

През 2021 година продължи работата по реализацията на двете групи пилотни проекти.

1. Комбинирано финансиране на проекти с прилагане на финансови инструменти.

Две са основните ползи от успешното прилагането на финансови инструменти при финансирането на публични проекти:

- Мултиплициращ ефект на вложените обществени средства – недостига на финансов ресурс се компенсира с привличането на частни капитали, включително и на заемни средства;
- По-голяма ефективност на вложените средства, чрез по-стриктен контрол, възможност за възлагане на комплексни иновативни решения и непрекъснат мониторинг през целия жизнен цикъл на сградите.

➤ **Проект № 501 “Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на град Габрово чрез договор с гарантиран резултат”**

През предходната 2020 година бенефициерът община Габрово и екипът на НДЕФ направиха анализ на събитията и състоянието на проекта. На базата на този анализ бяха направени няколко важни извода:

- Първо, съществува интерес към подобни проекти има и ЕСКО дружествата приемат насериозно такава възможност.
- Второ, при бъдещо изготвяне на условия за избор на изпълнител трябва да се съобразят две важни обстоятелства, а именно:

1) Не е подходящо в заданието на изпълнителите да се включват дейности по текущи ремонти и поддръжка на електрозахранващата мрежа, тъй като това не са енергоспестяващи мерки.

2) При изчисляване на спестяванията след изпълнение на инвестиционните мерки не е коректно да се ползват спестените средства от текущи ремонти, тъй като те не могат да се ползват за изчисляване на изплащането на инвестицията, защото не са в резултат на намалено енергопотребление.

В резултат на анализа и направените изводи, община Габрово възложи изготвяне на актуален доклад от енергийно обследване. При представянето на проекта му се коментира, че реалният срок на изплащане на инвестицията е по-дълъг, което налага търсене

на нови възможности за финансиране, който осигуряват допълнителни средства към предоставяната от НДЕФ безвъзмездна помощ. С изрично решение на УС на НДЕФ бе увеличен размера на определената субсидия, която ще се изплати след реализация на проекта.

През м. декември на предходната година е подписан договор с класирания на първо място участник.

През отчетната 2021 година се работеше активно по реализацията на СМР по сключения ЕСКО договор. Очакванията са проектът да приключи до средата на 2022 г.

2. Финансиране на проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкият България ООД.

Успешното реализиране на пилотните проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на постигнатите енергийни спестявания играе много важна роля за постигане на една от основните цели, заложи в Стратегията за развитие на НДЕФ, а именно – засилване на обществената значимост на НДЕФ чрез реализацията на иновативни инициативи с цел подобряването на състоянието на околната среда.

Успешната реализация на този пакет от пилотни проекти цели да се:

- Извлече максимален ефект от прилагането на конкретни енергоспестяващи мерки (ЕСМ), стартирайки от най-ранна фаза на подготовка на дадено проектно предложение (доклад за енергийно обследване и проектиране на инвестиционното намерение).

- Стандартите да служат като минимални, но задължителни изисквания за анализ на качеството на инвестициите и предпоставка за въвеждане на най-добри практики за поддръжката, измерването и проверката на спестяванията на енергия.

След приключване на съвместната работа на екипите на ИБ на НДЕФ и Денкият България ООД по изготвянето на важни процедури и документация, необходими за прилагането на европейските стандарти в областта на енергийната ефективност, същите бяха заложи като основни изисквания в документи като: План за въвеждане в експлоатация, План за поддръжка и мониторинг и План за измерване и проверка на постигнатите енергийни спестявания.

Вторият проект, който ще се реализира, като проект за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите е проект № 507 “Мерки за енергийната ефективност и съпътстващи дейности в сградата на СУ “Никола Велчев”, СУ “Отец Пайсий” и трапезария, гр. Самоков“

Предвидените дейности по проекта са, както следва:

- Подмяна на стара дограма.
- Изолиране на външни стени.
- Изолиране на покрив.
- Изолиране на под.
- Повишаване ефективността на ВОИ и БГВ.
- Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

През 2019 година работата по подготовката за реализация на проекта продължи с провеждането на ново енергийно обследване с цел отстраняването на констатирани пропуски. Това доведе до допълнително доработване на техническата документация. Повторното съгласуването на тръжната документация стартира в края на 2021 година.

Очакванията са до края на първото тримесечие на 2022 година да приключи последващия контрол по процедурата за избор на изпълнител на ЕСМ по проекта и реалното стартиране на изпълнението на проекта до края на годината.

Двете училища, които се помещават в сградата, в която ще бъдат приложени енергоспестяващи мерки също участват в образователните проекти на НДЕФ и ще служат за анализ на резултатите от прилагането на двата иновативни подхода при изпълнението на проекти в рамките на ИПК.

Изпълнение на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественения сектор.

И през 2021 година финансирането от НДЕФ по Схемата за насърчаване използването на електромобили се определя с Решение на УС за всяка покана и е диференцирано според вида на превозното средство. Предвидената от НДЕФ субсидия се определя в зависимост от съответната категория електромобил. Непокриваната от субсидията, част от доставната цена на превозните средства се осигурява като съфинансиране от бенефициерите.

И през 2021 година реализацията на този вид проекти стартира с предварителния контрол на специално разработения и съгласуван с АОП модел на документация за провеждане на обществени поръчки за избор на доставчици на електромобили, която се актуализира своевременно във връзка с промените в Закона за обществените поръчки. Процесът на финансиране и завършване на проектите за доставка на електромобили е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК в частта му за електромобили.

През отчетната година в хода на изпълнение на Схемата са доставени, 8 (четири) изцяло електрически превозни средства, категория M1 (4+1 места) или N1, 13 (една) електрическа товарна кола L7e и 1 plug-in хибридно превозно средство. Предстои закупуването на останалите одобрени изцяло електрически превозни средства.

През отчетната 2021 година е приключило изпълнението на 19 (деветнадесет) проекта с финансовата подкрепа от НДЕФ в размер на 435 199,50 лева.

През 2021 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение публичните проекти са разходвани и 4 358,10 лв. за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тържни процедури при изпълнение на проектните предложения.

Ползвателите на превозните средства по одобрените проекти са общини, общински администрации, министерства и държавни агенции.

ЕМ 087/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Габрово (кат. М1)

ЕМ 061/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Белослав

ЕМ 076/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Кнежа

IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”(ИПМВ)

През 2019 година беше направен задълбочен анализ на изпълнението на Пилотната фаза на Програма “Минерални води”. На базата на отчетените резултати и отчитайки натрупания опит и препоръките на преките бенефициери – Общините, бяха актуализирани правилата за прилагане на Програмата и направени постъпки пред правителството на Република България за осигуряване на ежегодно постъпващ ресурс от средства за финансиране на проекти по ИПМВ. Очакванията бяха през 2020 година да се даде старт на прилагането на Инвестиционна Програма “Минерални води” като постоянно действаща програма за финансиране на проекти свързана с изпълнението на „Стратегия за управление на дейностите при минералните води” под формата на трансфер в рамките на събраните такси за водовземане на минерални води по чл. 196, ал.1 от Закона за водите.

Поради невъзможността да се осигурят необходимите средства и през 2021 година, стартирането на програмата, като постоянно действащ финансов механизъм е отложено. Продължават усилията и контактите на ИБ и Председателя на УС на НДЕФ със заинтересованите институции за постигане на решение за осигуряване на средства и прилагане на Програмата, като национален инструмент за програмно подпомагане на общините за водопреносната инфраструктура – общинска собственост за минерални води, който да подпомогне както реализацията на проекти на общините за разширяване на ползването на минералните води като възобновяем източник на енергия (ВЕИ) и намаляване и/или предотвратяване на емисии на парникови газове, който също така открива значителен потенциал за социално-икономическото развитие на съответните територии.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ

1.1 Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ

Проектите, формирали първоначалния пакет още през 2016 г. са реализирани и отчетени през 2019 г.

През 2020 и 2021 година не са публикувани нови покани и не са приемани нови формуляри за кандидатстване, поради липсата на достатъчен финансов ресурс за реализация на проекти по Програмата.

1.2 Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПМВ, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране попредварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПМВ

През 2021 година не са провеждани заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проектите на ИПМВ, тъй като през годината не са обявявани покани и не са приемани формуляри за кандидатстване по Програмата.

Одобряване на проекти от УС на НДФ

През 2021 година УС на Фонда не е одобрявал проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“, тъй като през годината не е осъществен прием на формуляри за кандидатстване по Програмата.

2. Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води“

През 2021 г. не са изпълнявани проекти по Инвестиционната програма „Минерални води“.

V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”

Средствата за финансиране на проекти по Програма „Микропроекти за климата” (ПМПК) постъпват в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет №175/29.03. 2017 година.

В рамките на ПМПК се изпълняват следните видове проекти:

- Малки инфраструктурни проекти (доставка на апаратура, изграждане на малка инфраструктура, водещи до директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове) или адаптация към климатичните промени;

- Дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени (разработване на стратегии /програми /доклади /анализи, образователни проекти, събития, публикации, научни изследвания и проучвания и др.).

През декември 2019 година са направени последните изменения в Оперативното ръководство на Програма „Микропроекти за климата“. Тогава са въведени покани за прием на проектни предложения и са конкретизирани допустимите дейности чрез разграничаването им от допустимите дейности по другите действащи Програми на Фонда. Кръгът на допустимите бенефициери за дейности по реализация на малки инфраструктурни проекти е конкретизиран за обекти общинска и държавна собственост, както и собственост на БАН. Номинирането на проекти става с мотивирано писмено предложение от членовете на УС на НДЕФ.

1. Подбор и одобряване на проекти по ПМПК

1.1. Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ПМПК

През 2021 година са постъпили 2 Формуляра за кандидатстване по ПМПК при една обявена покана за прием и номиниране от членове на УС. (*Приложение 1 – табл.1.2.*)

1.2. Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ПМПК, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: от постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет на НДЕФ.

През 2021 г. е проведено едно заседание на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти. На тези заседания са разгледани 2 (два) формуляра за кандидатстване по ПМПК.

Одобряване на проекти по ПМПК от УС на НДЕФ

В резултат на работата на Постоянната комисия за одобрение от УС са внесени и са одобрени 2 (два) формуляра на проекти по ПМПК. Заседанието на УС на НДЕФ, на което са

одобрявани проекти за финансиране, е проведено на 28 октомври 2021 г. (Приложение 2 – табл. 2.2.)

2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата“

През отчетната 2021 година са завършени и отчетени 5 (пет) проекта с финансовата подкрепа от НДЕФ в размер на 241 273.00 лева.

Във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение проекти са разходвани и 68,70 лв. за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тръжни процедури на изпълнените проектни предложения.

Завършените и разплатени проекти по ПМПК през 2021 година са, както следва:

➤ *МР 022 “Предложение за промяна на горската нормативна база и адаптирането ѝ към промените в климата”*

Проектът има за цел да предложи допълнение на “Класификационната схема на типовете горски местообитания в Р. България” на ИАГ от 2011 година с данни за потенциалните видове за всеки тип и подтип месторастене според очакваните климатични промени. Класификационната схема е базисен нормативен документ за планиране на дървесния състав и всички дейности в горите. Това ще е първото по рода си надграждане на схемата, отчитайки очакваната промяна в климата. Проектът се числи към така наречените “меки проекти” - дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии /програми /доклади /анализи. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 49 955 лева.

➤ *МР 025 “Въвеждане и усъвършенстване системи за разумно и ефективно управление на енергийните ресурси в училище”*

Общата цел на проекта е да се гарантира положителен екологичен ефект и устойчива енергийна практика в СУ “П. Р. Славейков”, гр. Добрич, посредством прилагане на комплекс от “умни” решения за рационално управление на енергийния ресурс. Конкретните цели пред проекта са:

- Да се изгради интелигентна инфраструктура, чрез която да се оптимизира, автоматизира и адаптира работата на системите и съоръженията за електроподаване и подгряване на вода за отоплителни нужди към намаляване на енергийните разходи и емисии;
- Да бъдат обогатени знанията на учителите и учениците по темата за негативните въздействия от климатичните промени чрез провеждане на обучения, подобряващи разбирането за пестене на енергия и формиращи стабилна основа на поведение щадящо околната среда.

Проектът се числи към така наречените “малки инфраструктурни проекти”.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 50 000 лева.

Поради усложнената обстановка от епидемията Covid 19 и във връзка с прилагане на противоепидемичните мерки, средствата (8 620 лева) за провеждане на образователната кампания ще бъдат изплатени в началото на 2022 г.

➤ *МР 028 “Гората и климатичните промени - уникална образователна кампания за ученици”*

Проектът цели да провокира обществен интерес и любознателност на подрастващите към проблемите с климата чрез загрижеността за гората. За целта ще бъде

пригоден мобилен павилион, с който горски педагози ще проведат образователна кампания в 50 училища из страната. Децата ще се научат как да се грижат за гората с цел справяне с климатичните промени, а повишената обществена информираност ще спомогне за по-ефективното развитие и прилагане на националните климатични политики.

Проектът се числи към така наречените “меки проекти” - дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии /програми /доклади /анализи. Ще бъде разработена образователна програма за деца и преподаватели на тема “Гората и климата”.

Осигуреното финансиране от НДЕФ по този проект е в размер на 50 000 лева.

➤ ***МР 030 „Автоматизация на отоплителната инсталация и оптимизиране потреблението на топлоенергия в сградата на ИНБ-БАН, бл.23 на Научен комплекс на БАН-IV“***

Проектът цели намаляване на емисиите на CO₂ свързани с функционирането на сградата на ИНБ-БАН с 39,6 тCO₂/год чрез изпълнение на дейности, насочени към реализирането на следните конкретни цели:

- Намаляване на потреблението на топлинна енергия с 10% спрямо 2019 г. чрез доставка и монтаж на нова абонатна станция с автоматизирано управление (Мярка 1);
- Допълнително намаляване на потреблението на топлинна енергия с 15%, чрез монтаж на термостатични вентили и система за дистанционен мониторинг и контрол на абонатната станция (Мярка 2).

Проектът се числи към така наречените “малки инфраструктурни проекти”.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 50 000 лева.

➤ ***МР 032 „Изграждане на Интегрирана система за сграден мениджмънт за енергийно ефективно управление на ОДЗ “Първи юни”, гр. Габрово“***

Основната цел на проекта е намаляване на емисиите на парникови газове чрез изграждане на Интегрирана система за сграден мениджмънт за енергийно ефективно управление на ОДЗ “Първи юни”, гр. Габрово. Системата включва централизирана операторска станция в Община Габрово, към която ще се присъединят и две училища със сградна автоматика.

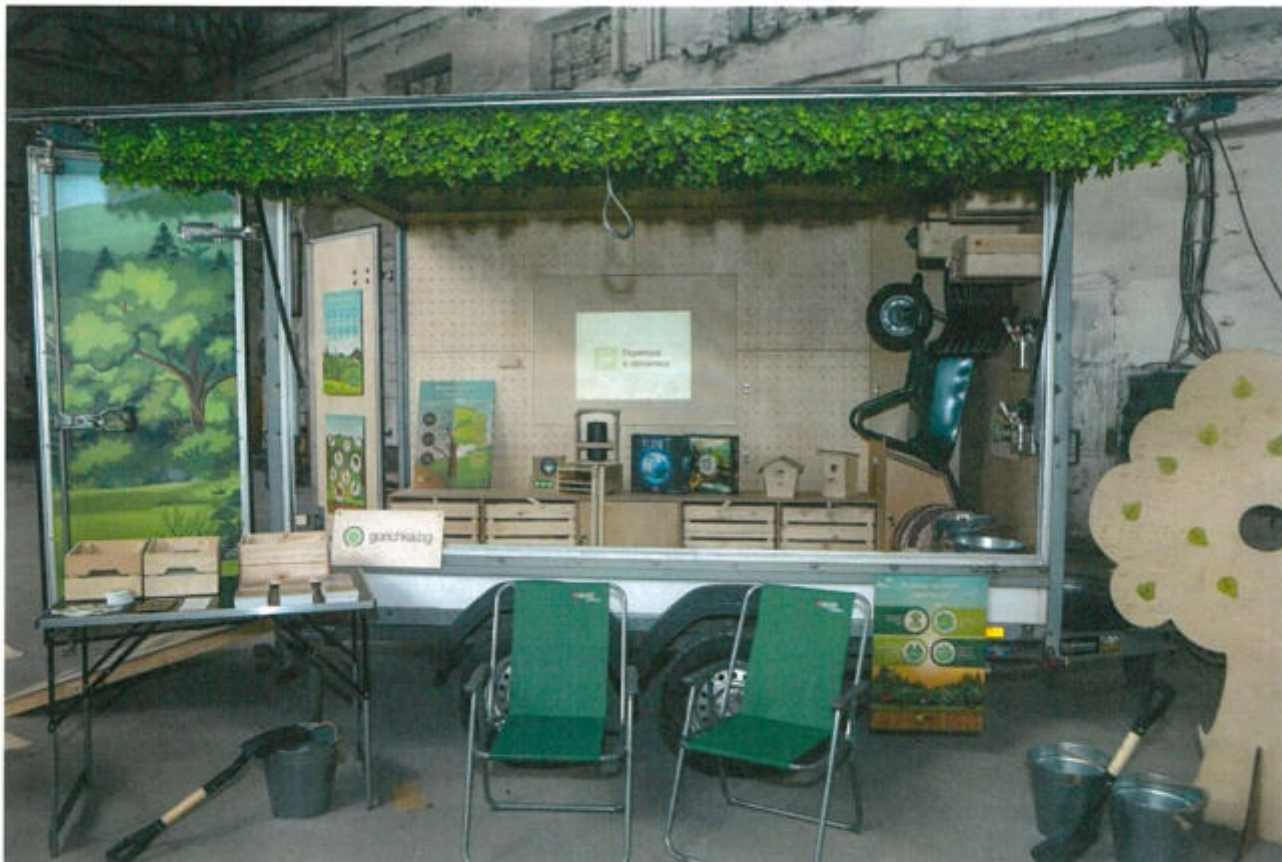
Конкретната цел е постигане на над 33% енергинни спестявания в детската градина.

Системата ще бъде надградена чрез присъединяване на публични сгради в общината Габрово. Проектът се числи към така наречените “малки инфраструктурни проекти”.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 50 000 лева.

През изминалия отчетен период не са допуснати слабости по отношение на използване на средствата по предназначение, както и по прозрачността на процедурите по подбор и реализация на проектите, което е констатирано и от „Грант Тортон” ООД, осъществил независимия одит на изпълнението на проектите, които се финансират по програмите, администрирани от НДЕФ.

Всички препоръки, свързани с финансираните от НДЕФ проекти са взети под внимание и са предприети необходимите действия за отстраняването им през предходната година.

МР 028 "Гората и климатичните промени - уникална образователна кампания за ученици"

МР 025 "Въвеждане и усъвършенстване системи за разумно и ефективно управление на енергийните ресурси в СУ "П. Р. Славейков", гр. Добрич"

VI. ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ

След 2015 година НДЕФ полага усилия да даде своя принос и за промяна в поведението на ползвателите на сградите, за които се предоставят средства за инвестиционни мерки, тъй като начинът на ползване на сградата в дългосрочен план осигурява постигането на спестяванията на енергията след изпълнените инвестиционни мерки – изолации на стените, подмяна на дограмите, подобряване на електрическите и отоплителните инсталации и др.

Дейността на Фонда в това направление започна с практическа работа в четири училища в две общини през 2016 година. От 2018 година тя се разшири общо в 15 училища в четири общини, а от 2019 – общо в 50 образователни институции в 12 общини, като част от тях са и детски градини. Принципът за въвеждане на учебните заведения беше най-напред с покана до учебни заведения, в които Фондът вече е инвестирал значителни публични средства за мерки за енергийна ефективност на сградите. Към момента дейностите по тази инициатива се реализира и в други образователни институции на територията на същите общини или РУО.

Идеята на тази инициатива е децата в българските училища да оформят поведение на пестене на енергия като се грижат за пестенето на енергия в своето училище и детска градина и с помощта на своите учители да влияят на този процес. За целта в съответните образователни институции се създават „енергийни екипи“ (форми за извънкласна работа от типа на клубове и кръжоци), които получават теоретични и практически знания от съответен обучен учител и после поемат в свои ръце „контролът“ по потребление на енергия в цялото училище.

Цялата инициатива се реализира в следните два паралелни и взаимно допълващи се проекта.

1. „Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР))

През отчетната година продължи изпълнението на образователен проект за пестене на енергия в училищата – „Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР), част от широка европейска инициатива, подкрепена от Федералното министерство на околната среда на Република Германия.

Отчетната 2021 година беше белязана с променената ситуация в целия свят поради настъпилата пандемия на COVID-19. В тези условия се наложи преформулиране на конкретните начини за изпълнение на съответните дейности по проекта, промяна в графика на изпълнение на проекта, както и удължаване на срока на изпълнение на проекта до края на месец юли 2021 година и добавяне на нови дейности за предстоящата година. Тези промени бяха направени в рамките на международния консорциум и бяха одобрени от възложителя (Федералното министерство на околната среда на Република Германия).

Освен работата на учителите с енергийните екипи в 15 училища от 4 общини и реалното постигане на намалено енергопотребление в училищата благодарение на промененото поведение на ученици и учители, проектът има фокус и върху усъвършенстване на взаимодействието между заинтересованите страни и политиките в сферата на образованието.

Конкретните действия по проекта след настъпилите промени бяха:

Работа на енергийните екипи в петнайсетте училища по проекта с уредите за измерване и действия за промяна на поведението на учители и ученици. Постигнати са отлични резултати в рамките до 6 – 7 % намалено потребление на енергия за миналия отоплителен сезон в отделни училища.

Изготвен беше анализ на състоянието на темата за устойчиво развитие и климатични промени в програмите на българските университети, които подготвят учителски кадри. Отправени са препоръки за следващи стъпки за подобряване на състоянието. Анализът беше представен на национален форум, в който участваха представители на МОН, Университети, МОСВ, Синдиката на българските учители, РУО, директори на училища и учители.

През месец април 2021 г. НДЕФ проведе поредният семинари за заинтересовани страни по проекта. Най-важното постижение беше представянето, обсъждането и постигнатото съгласие за концепция на Инициативата за пестене на енергия в училищата и детските градини, която да бъде предложена за финансиране чрез Плана за възстановяване и устойчивост и/или съответната оперативна програма.

Един месец по-късно, през май, се проведе последният от поредицата семинари за заинтересованите страни. В него беше представена и формулирана концепция за Национална програма за образование по устойчиво развитие и климатични промени по инициатива на синдиката на българските учители и на Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти към МОН.

През месец юни 2021 г. се проведе заключителната конференция на проекта, в която водещи на две от сесиите бяха ученици от българските училища. Участието на България в конференцията беше високо оценено.

Поради тежката ситуация с пандемичната обстановка в Германия и в България се наложи да бъдат проявени максимална гъвкавост и творчество за провеждане на виртуално учебно пътуване. Домакините от UfU заснеха предварително видео материали за обектите, които се предвиждаше да бъдат „посетени“ и в онлайн сесия проведоха обсъждане с българските участници.

Издадена беше на български език от водещия партньор по проекта от Германия и доставена в НДЕФ и основната публикация на проекта, комиксът „Предизвикателствата на климатичните промени“. През 2022 публикацията ще бъде разпространена в България.

2. “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища” по Европейска инициатива за климата (EUKI)

Проектът е насочен към повишаване информираността на учениците по темите за климата и енергията и по-конкретно към проблемите на икономията на енергия в българските училища чрез промяна на поведението в тях, посредством предвидените 3 (три) основни дейности: Обучение на обучители в Берлин и София; Обучение на учители и Работа на терен в училища в България. Посредством разработването на учебни планове и материали за обучение се цели:

- Повишаване капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти.

- Подобряване на цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи.

- Институционализиране на програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас, както и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата.
- Разработването на програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители.
- Подготвянето на образователни пакети - за детска градина, за начално училище и за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.
- Повишаването на информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища.
- Подпомагане на усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

През 2021 година изпълнението на проекта премина през следните няколко съществени ключови дейности и беше завършен и отчетен успешно:

- Работата във всички училища се изпълняваше по план и с много добри резултати. Въпреки първоначалните затруднения в много от училищата работата продължи като учителите получиха и подкрепа с подходящи ресурси за онлайн обучение от въвлечените в проекта университетски преподаватели;
- През февруари 2021 г се проведе финалните семинари с учителите;
- През април 2021 се проведе заключителната конференция. Поради пандемичната обстановка нямаше възможност за провеждане на присъствено събитие, конференцията се проведе като виртуална среща. Но за осигуряване на условия за споделяне на постиженията по проекта за нейното провеждане беше издаден комплект от издания със споделен опит – общо 3 издания, съставени от университетските преподаватели и съдържащи материали на участвалите учители и ученици.

Освен образователните проекти ИБ на НДЕФ участва и в изпълнението на следните международни проекти:

3. Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020

През 2021 година изпълнението на проекта, в който НДЕФ беше поканен за партньор в консорциум по Програма Хоризонт 2020, значително напредна. Водещ партньор по проекта е Техническият университет в Атина. Партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. НПО, изследователски звена инвестиционни фондове и банки от още 7 държави: Гърция, Германия, Чехия, Литва, Италия, Испания и Холандия.

Целта на проекта е генериране на иновативни схеми за финансиране и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове.

През 2021 година бяха изпълнени голяма част от основните дейности по проекта:

- Беше актуализирана Базата-данни за основните рискове пред проектите за енергийна ефективност;
- Беше изградена и надградена платформата за оценка на проектите за енергийната ефективност;
- Бяха проведени поредица от уебинари за повишаване капацитета на заинтересованите лица, включително и уебинар за улеснение на работата с Платформата “Triple A”.

Основна предпоставка за успешното внедряване на Платформата беше участието на екипа на НДЕФ в тестването и калибрирането на платформата с проекти от портфолиото на НДЕФ. Бяха идентифицирани 5 (пет) проекта, отговарящи на всички изисквания за “Triple A” проекти.

През 2022 година работата ще продължи с дейности за повишаване на капацитета и разработване на документи с препоръки към европейските политики за енергийна ефективност.

4. Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Европейска инициатива за климата (EUKI)

Проектът се финансира по Европейската инициатива за климата (EUKI). Водещ партньор е Фондация Център за енергийна ефективност Енефект. Националният доверителен екофонд е партньор, заедно с Фраунхофер Институт по строителна физика в Германия.

Проектът има за цел да разработи индивидуален модел за интегрирана общинска система за енергиен мениджмънт, основан на добре познатия стандарт за управление на енергията - ISO 50001, насърчаващ качествено изпълнение на местните дългосрочни енергийни и климатични стратегии. Целта е този модел да служи и за привличане на допълнително финансиране в допълнение към предоставяните от НДЕФ безвъзмездни субсидии в случай че след пилотното му прилагане в три общини се докаже ефективността му.

През 2021 г. бяха изпълнени следните дейности:

- Стартира реализирането на модела в избраните трите пилотни общини. ;
- Приключи разработване на иновативен финансов механизъм за привличане на частно финансиране, който да се препоръча за приложение в бъдеще от фонда.
- Екипът на НДЕФ активно се включи в осъществяването на пътуване да Р. Германия с цел запознаване с опита на местните власти при прилагането на общински енергиен мениджмънт.
- През ноември 2021 г. беше проведена Консултативна среща, на която бяха представени предложения за нови подходи и финансови инструменти при финансиране на проекти за енергийна ефективност – общинска собственост.

5. Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ по програма “Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Проектът стартира през февруари 2021 година. Основната му цел е да подобри капацитета на местните власти да планират и идентифицират креативни и иновативни решения за градско развитие, попадащи в стратегиите и общинските планове за смекчаване въздействието върху климата. Водещ партньор е НДЕФ. Партньор от страната донор е Норвежката асоциация на регионалните и местните власти (KS).

Освен управлението на проекта, другите основни дейности са:

- Подобряване на капацитета за планиране, мониторинг и въвеждане на мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в българските общини – водеща роля има KS;
- Преглед на общински стратегически планове и оценяване на проекти, идентифициране на пропуски и необходими действия в осем общини и избор на приоритетни иновативни мерки (проекти за градско развитие) -водеща роля има НДЕФ с експертен принос от KS;
- Изпълнение в осемте български общини на пилотни проекти за иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в градското развитие – водеща роля на Общините - партньори;
- Кампании за осведомяване / образование за изменението на климата – водеща роля има НДЕФ.

През отчетната 2021 година стартира работата по прегледа на стратегическите общински документи. Беше избран консултант, който да подпомогне Общините при идентифициране на пропуски в Общинските планове за градско развитие.

През декември 2021 г. беше проведено и първото обучение на експертните екипи на Общините, партньори по проекта. Така стартираха практическите занимания за оценка на рисковете от климатичните промени в големите градове – ефекта на топлинния остров, редуващите се наводнения от обилни валежи и суша с недостиг на вода и градските свлачища. Партньорите от Норвежката асоциация на местните и регионални власти и от Западно-норвежкия изследователски институт запознаха участниците с изготвения от тях доклад за международния опит и добри практики. Паралелно с това българския консултант въведе участниците в методологията за анализ на съществуващите стратегически и планови документи и изпълнявани проекти в общините.

6. Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart)

Проектът се финансира от Хоризонт 2020. Целта е генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове. Водещ партньор по проекта е Центърът за енергийна ефективност ЕнЕфект. Освен НДЕФ, партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. държавни агенции, общини, НПО от България.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Организиране на семинари за представяне на горепосочените схеми и инструменти;
- Идентифициране и подпомагане на разработването на пилотни проекти с цел банково кредитиране.

През 2021 година бяха проведени две кръгли маси:

- „Ролята на финансовите институции за зеления преход“. Беше потвърдено, че необходимите инвестиции многократно надвишават възможностите и на бюджета, и на европейските средства и че е важно привличането на частния капитал, което може да стане само на пазарен принцип. На форума бяха представени политиките и актуалните продукти на водещи търговски банки – УниКредит Булбанк, ОББ и ПроКредит Банк, сред които се

откритоха решения за зелени ипотeki, финансиране на МСП, инвестиции в зелена енергия и електромобилност, и специализирани кредитни линии за обновяване на еднофамилни жилищни сгради. Приноса на НДЕФ беше обобщен с представянето на новите инициативи на Фонда, включващи подбирането на подходящи проектни идеи чрез оценката им в специализираната платформа “AAA” и директното обвързване на необходимата субсидия за публични обекти с постигнатите спестявания на енергия.

- Форум „Инвестиции в устойчива енергия“ (5 октомври 2021 г.). По време на кръглата маса по проект BeSMART представители на отговорните институции разясниха развитието на НПВУ в последните месеци, като заедно с всички заинтересовани страни бяха обединени усилия да се предложат варианти за оптимизация на окончателната версия на плана и да обсъдят. Бяха обобщени планираните реформи и се създаде общо разбиране за концепцията и логиката на НПВУ според последната достъпна версия. Изготвени бяха препоръки за оптимизиране на проектите към НПВУ с цел стимулиране на широко участие от потенциалните бенефициенти и активизиране на частни инвестиции в енергийна ефективност. Беше предложен механизъм за практическо изпълнение на проектите и бяха идентифицира потенциалните бариери и съответните решения, позволяващи безпроблемно усвояване от крайните бенефициенти.

ФИНАНСОВ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО 2014-2021
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
ПРОГРАМА “ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ”
РАБОТИМ ЗАЕДНО ЗА ПО-ЗЕЛЕНА, ПО-КОНКУРЕНТНА И ПО ПРИОБЩАВАЩА ЕВРОПА

**Прилагане на иновативни мерки
за смекчаване и адаптация към изменението на климата
в общините в Република България
10 партньора в 4 К**

2022

www.eeagrants.bg

www.adaptation.ecofund-bg.org

VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Институционално развитие

В края на отчетния период личният състав на ИБ наброява 7 души на пълен щат – един директор, четири експерти (главни експерти и експерти) и двама технически сътрудници (технически асистент и шофьор). Те заемат съответните позиции в длъжностното разписание, утвърдено от УС на НДЕФ и в сила от 01.01.2015 г. Заети са седем от четиринадесетте одобрени щатни позиции, като всички три отдела са попълнени с експерти в съответствие с актуалните потребности на Фонда. Всички експертни позиции са заети от служители със степен на университетско образование, съгласно изискванията на щатното разписание.

Офисът на Националния доверителен екофонд не се е променял от създаването на Фонда. Цялостната му издръжка се осъществява със средствата на административния бюджет на НДЕФ.

Дълготрайните материални активи на Фонда включват компютри, копирни машини, климатици и друго офис оборудване, транспортни средства и офис обзавеждане.

Документооборота в ИБ се осъществява коректно, съгласно утвърдените вътрешни правила за информационно-деловодната дейност и работата с документи в НДЕФ. Цялата документация на фонда от неговото създаване се архивира и съхранява в съответствие с националното законодателство.

2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране

През 2021 г. Изпълнителното бюро продължи да работи за осъществяване на възможностите за използване на НДЕФ като механизъм по нови финансиращи програми и схеми.

Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране

През отчетната година Изпълнителното бюро активно се включи в проучване на възможности за осигуряване на средства за финансиране на нови програми в сферата на опазване на околната среда. Сред проучваните възможности бяха:

- На база на опита си в областта на опазване на биологичното разнообразие в последните месеци усилията на администрацията на НДЕФ са насочени към превръщане на Фонда в институцията, която ще има водеща роля при администриране на плащанията за екосистемни услуги, които ще насърчат поддържането и подобриенето на естествени екосистеми;

- Проучване на възможността НДЕФ да бъде включен, като един от трите подфонда, свързани с дейността на Декарбонизационния фонд, като финансова институция за подкрепа при прилагането на мерки за енергийна ефективност и постигане на декарбонизация на икономическия живот в Република България;

- Ситуиране на НДЕФ, като прилагащ орган по Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух с цел намалението на превишенията на нормите за фини прахови частици;

VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Институционално развитие

В края на отчетния период личният състав на ИБ наброява 7 души на пълен щат – един директор, четири експерти (главни експерти и експерти) и двама технически сътрудници (технически асистент и шофьор). Те заемат съответните позиции в длъжностното разписание, утвърдено от УС на НДЕФ и в сила от 01.01.2015 г. Заети са седем от четиринадесетте одобрени щатни позиции, като всички три отдела са попълнени с експерти в съответствие с актуалните потребности на Фонда. Всички експертни позиции са заети от служители със степен на университетско образование, съгласно изискванията на щатното разписание.

Офисът на Националния доверителен екофонд не се е променял от създаването на Фонда. Цялостната му издръжка се осъществява със средствата на административния бюджет на НДЕФ.

Дълготрайните материални активи на Фонда включват компютри, копирни машини, климатици и друго офис оборудване, транспортни средства и офис обзавеждане.

Документооборота в ИБ се осъществява коректно, съгласно утвърдените вътрешни правила за информационно-деловодната дейност и работата с документи в НДЕФ. Цялата документация на фонда от неговото създаване се архивира и съхранява в съответствие с националното законодателство.

2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране

През 2021 г. Изпълнителното бюро продължи да работи за осъществяване на възможностите за използване на НДЕФ като механизъм по нови финансиращи програми и схеми.

Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране

През отчетната година Изпълнителното бюро активно се включи в проучване на възможности за осигуряване на средства за финансиране на нови програми в сферата на опазване на околната среда. Сред проучваните възможности бяха:

- На база на опита си в областта на опазване на биологичното разнообразие в последните месеци усилията на администрацията на НДЕФ са насочени към превръщане на Фонда в институцията, която ще има водеща роля при администриране на плащанията за екосистемни услуги, които ще насърчат поддържането и подобрието на естествени екосистеми;

- Проучване на възможността НДЕФ да бъде включен, като един от трите подфонда, свързани с дейността на Декарбонизационния фонд, като финансова институция за подкрепа при прилагането на мерки за енергийна ефективност и постигане на декарбонизация на икономическия живот в Република България;

- Ситуиране на НДЕФ, като прилагаш орган по Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух с цел намалението на превишенията на нормите за фини прахови частици;

Сайтът на НДЕФ в интернет на български и на английски език се актуализира своевременно. Той съдържа необходимата информация за устройството и дейността на НДЕФ, за новите програми и приоритетни области за финансиране на проекти, условията за кандидатстване, критериите за оценка на предложенията за финансиране и описание на завършените проекти.

Сайтът изпълнява и важни функции при управлението на проектите и програмите, тъй като на него редовно се оповестява статусът на изпълнението им и предстоящите стъпки.

Въпреки усложнената обстановка, предизвикана от пандемията, от COVID-19, през 2021 година продължи организирането и провеждането на форуми, семинари, конференции и обучения.

През изминалата година, бяха извършени редица информационни дейности, в рамките на изпълнението на образователните проекти на НДЕФ, а именно:

Във връзка с изпълнението на проект „Общински системи за енергиен мениджмънт в подкрепа на финансирането на дейности в областта на климата и енергията на местно равнище“ НДЕФ съвместно с Центъра за енергийна ефективност ЕнЕфект на страницата на Фонда беше публикувана Покана за избор на три пилотни общини.

Допустими кандидати до процедурата бяха следните категории общини на Р. България:

- Малка община с население до 15 000 жители;
- Средна община с население между 15 000 и 100 000 жители;
- Голяма община с население над 100 000 жители.

Комисията за оценка на база на предварително обявените критерии оцени постъпилите заявления и класира следните Общини за пилотно внедряване на система за енергиен мениджмънт:

- В категория “малки” общини: Община Лясковец.
- В категория “средни” общини: Община Павликени.
- В категория “големи” общини: Община Бургас.

През ноември беше проведена “онлайн” консултативната среща, на която бяха представени новите подходи и инструменти на НДЕФ при финансиране на проекти за енергийна ефективност. Освен опитът на НДЕФ в прилагането на модели за оценка и финансиране на проекти за енергийна ефективност и този на Енефект в прилагането на модели за мониторинг на енергийното потребление, трите пилотни общини по проекта (Бургас, Лясковец и Павликени) споделиха опита си за управлението на енергийното потребление в общинските обекти, както и проблемите и идеите си за въвеждането на общински системи за енергиен мениджмънт.

През февруари 2021 година стартира изпълнението на един от ключовите проекти на Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ (ООСКП), финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. - проектът „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“. През март 2021 година се проведе началната работна среща по проекта. Срещата се проведе виртуално с участието на всички партньори.

През декември беше проведено тридневно “онлайн” обучение, с което стартира процеса на избор на иновативни мерки за адаптиране към климатичните промени в осемте партниращи общини. По време на обучението експертните екипи от Бургас, Варна, Кърджали, Пловдив, Русе, Сливен, Стара Загора и София започнаха практически занимания за оценка на рисковете от климатичните промени в големите градове – ефекта на топлинния остров, редуващите се наводнения от обилни валежи и суша с недостиг на вода и градските свлачища. Партньорите по проекта от Норвежката асоциация на местните и регионални

власти и от Западно-норвежкия изследователски институт запознаха участниците с изготвения от тях доклад за международния опит и добри практики. Участниците бяха запознати с опита на Испания, Полша, Италия и Норвегия. Бяха представени и методи за анализ на рисковете с цел оценка на набелязаните възможни решения. По време на това обучение, българският консултантски екип въведе участниците в методологията за анализ на съществуващите стратегически и планови документи и изпълнявани проекти в общините. Екипите от общините започнаха практическо прилагане на предложените аналитични методи, които дават възможност за оценка на ситуацията и на възможните решение от различни гледни точки.

През отчетната 2021 година бяха във връзка с изпълнението на проект "Triple-A" на страницата на НДЕФ бяха публикувани специализирани информационни материали по проект "Triple-A" с акценти съответно върху:

- Предпочитанията на различни видове инвеститори – фондове, банки, ЕСКО компании за инвестиции в енергийната ефективност;

- Потенциала за интегриране на два стандартизирани подхода – Triple-A и ICP протоколите, така че изпълнението на идентифициран проект като Triple-A да донесе максимални ползи, възползвайки се от силните страни на двата подхода.

В допълнение бяха организирани и проведени три уебинара:

- Първият беше посветен на повишаване капацитета на заинтересованите страни като се сесподелят знанията, инструментите и методите, разработени и използвани в проект Triple-A за идентифициране на пазарно жизнеспособни проекти за енергийна ефективност;

- Вторият акцентира върху преглед на най-често използваните в света финансови инструменти, които минимизират риска и максимизират потенциала на проектите за ЕЕ; анализа на Финансовите инструменти за реализацията на проектите за ЕЕ в Р. България и дискусия по предложенията за потенциални нови финансови инструменти за Р. България;

- Третия уебинар беше посветен на практическо използване на уеб базираните "Triple A" инструменти за оценка на проекти за енергийна ефективност в България.

По проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart):

- Националният доверителен екофонд участва активно във форума „Ролята на финансовите институции за зеления преход“ чрез обсъжданията за обвързване на финансирането на общински проекти с наличието на функционираща общинска система за енергиен мениджмънт и разработвания модел за изчисляване на размера на безвъзмездната субсидия с постиганите спестявания на енергия. На форума бяха представени и политиките и актуалните продукти на водещи търговски банки – УниКредит Булбанк, ОББ и ПроКредит Банк, сред които се откриха решения за зелени ипотeki, финансиране на МСП, инвестиции в зелена енергия и електромобилност, и специализирани кредитни линии за обновяване на еднофамилни жилищни сгради.

По проект „Към въвеждане на климатичните действия като елемент от образователните програми на българските училища“.

- През април 2021 година НДЕФ с партньорите си по проекта - Независимия институт по околна среда в Берлин (UfU) и НЦПКПС към МОН, проведе национална конференция „Климатът и аз. Пестим енергия в училище и детската градина“. Целта на конференцията беше да се направи поглед и обсъждане на постиженията. Друг важен аспект на събитието беше обсъждането на пътна карта като визия за следващи стъпки. Това беше последното събитие от проекта, финансиран в рамките на Европейската инициатива по климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда (BMU).

По проект „Мост между действията за климата на Европейско и на местно ниво (BEACON)“.

- През март 2021 година се проведе “онлайн” работна среща на партньори по проекта. Участваха представители на НЦПКПС, училища, детски градини, общини, МОН, МОСВ, университети. Обсъден беше първи вариант за бъдеща Национална инициатива „Климатът и аз. Пестим енергия в училище и детската градина“, която да намери реализация в най-близко време.

През 2021 година, по време на петнадесетия годишен конкурс на името на Мими Праматарова, ученици от десетки училища прочетоха, проучиха допълнителна информация и със средствата на художественото слово споделиха своите преживявания и мечти. Темата за тази година беше **„Климатът – „невъзможните среци“ – какво сподели Снежният човек на един Щъркел“**. Освен традиционните награди за първо, второ и трето място, през 2021 година бяха добавени и три наградени творби със специални грамоти.

Наградени участници в конкурса

Статуетка – връчена на победителя

2018 – 2021 – BEACON

15 училища в 4 общини – продължаване на опита от малкия проект, но най-важната е възможността за диалог с всички заинтересовани страни – общините, РЗИ, РУО, университети. Обсъждаме начините и стимулите, с които да привлечем повече училища.

<https://www.youtube.com/watch?v=AARK8WQGRDo>

<https://www.youtube.com/watch?v=krKIKKeADoM>

“Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво” (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР)

ЕНЕфект

НАЦИОНАЛЕН
ФОНД ЗА
ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

Fraunhofer

Supported by:
Ministry of Education and Science
National Trust Eco Fund
Fraunhofer
European Union

“За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища” по Европейска инициатива за климата (EUKI)

VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ

1. Източници на финансиране

1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.

Остатъчният ресурс по Решение № 27 / 13.01.2017 г. е в размер на 190 698,21 лева. Средствата са предназначени за финансиране в следните три основни направления: на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, по Инвестиционна програма за климата в т.ч. и консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура и възложен одит на изпълнението на проекта;

- на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в публичния сектор в т.ч. и консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура;

- за административна издръжка на НДЕФ, свързана с прилагането на Програмата.

1.2. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.

В съответствие с разпоредбите на Наредбата постъпилите средства за отчетната 2021 г. са в размер на 3 832 388,78 лв. или общо за периода 2016-2021 г. 12 782 649,25 лв. Средствата са предназначени за безвъзмездно финансиране на проекти и дейности по чл. 56, ал. 1, т. 1-4 и 6 от Закона за ограничаване изменението на климата и за изготвяне на стратегически и планови документи за въвеждане на мерки за ограничаване или адаптация към изменението на климата. Част от генерираните по реда на наредбата средства в размер на 5 054 177 лв. за 2019 г. и 4 956 142 лв. през 2021 г. са прехвърлени с решение на УС на НДЕФ за финансиране на проекти по СЕЕ на ИПК, както и за дофинансиране на одобрени проекти, постъпили през последния прием на СЕМ на ИПК, а 16 155 лв. са определени за съфинансиране на дейности по проект "За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища". Финансирането на тези проекти, чрез средства от продажби на квоти за емисии от авиационни дейности изцяло съответства на посочените в чл. 1(2), т.1 от Наредбата дейности по ограничаване измененията на климата.

1.3. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.

В съответствие с Решение №175/29.03.2017 г. постъпленията за 2021 година са в размер на 346 624,94 лева. Средства са предназначени за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата, утвърдени от Управителния съвет на НДЕФ и за административна издръжка по прилагане на тези дейности.

1.4. Постъпления по други Програми и проекти

“Мост между действията за климата на европейскона местно ниво“ и (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР)

Проектът е част от широка европейска инициатива, която насърчава действията в областта на климата и улеснява обмена между националните правителства, общините и училищата в Европа. Изпълнението на проекта ще продължи до юли 2021 година. В съответствие със Споразумението между НДЕФ и Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия размерът на постъпилите, като безвъзмездната помощ средства (за 2021 година) е 61 613,98 евро или 120 506,47 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

“За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“

Проектът е финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия. Размерът постъпилите, като безвъзмездната помощ средства (за 2021 година) е 20 309,68 евро или 39 722,29 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

„Проект 3“

Проектът е финансиран от Програма “Хоризонт 2020“. Средствата са предназначени за генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове. През 2021 г. не е постъпила безвъзмездна помощ по проекта, поради изразходване на предвидените в бюджета количествени параметри за заетост и резултат през предходната година.

„Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“

Проектът е финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия. Размерът постъпилите, като безвъзмездната помощ средства (за 2021 година) е 22 703,76 евро или 44 404,69 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

Предефиниран проект № 3 BGENVIRONMENT-4.001 „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“

Проектът е финансиран от програма ООСКП, финансирана от ФМ на ЕИП 2014-2021. Основната идея на проекта е да се предприемат конкретни действия и реализират практически мерки в изпълнение на Националната стратегия за адаптация към климатичните промени и Плана за действие към нея областта на градското развитие. Главната цел на проекта е да подготви местните власти да избират и прилагат конкретни мерки за адаптация към климатичните промени в големите градове.

Резултатът от проекта ще бъде подобрена способност на местните власти да се подготвят за екстремни климатични събития и да намаляват емисиите на парникови газове чрез осъвременяване на местните политики, работа с гражданите и иновативни инвестиционни мерки. През 2021 г. не е постъпила безвъзмездна помощ по проекта, поради факта, че за възстановяване на средствата, разходвани през първия отчетен период до 05.11.2021 г. ще бъде подадено искане плащане в началото на 2022 г.

2. Направления на средствата

2.1 Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата

Финансиране на проекти за енергийна ефективност

Общо изплатените суми по инвестиционни проекти за дейности за подобряване на енергийната ефективност на публични обекти по ИПК през 2021 година са 1 276 172,67 лева. По-подробно разходите за финансиране на проекти са представени в Таблица 2.1.1. на този раздел.

През 2021 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение публичните проекти по Схемата за енергийна ефективност са разходвани и 15 130,17 лв. за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тръжни процедури и за одит на изпълнените проектни предложения.

Таблица 2.1.1. Извършени плащания по проекти, финансирани от НДЕФ през 2021 година по Инвестиционната програма за климата

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Обща стойност на проекта по договора за финансиране (с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (с ДДС)	Изразходвани средства по проекта през текущата година (2021)
		лв.	лв.	лв.
244-3	Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ОДЗ „Ангел Каралийчев“, гр. Стражица”	418,379.64	294,798.05	284,669.26
281	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДКЦ-I, гр.Червен бряг, обл.Плевен	454,359.28	386,205.39	364,429.23
339	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на ДКЦ-Поликлиника „гр.Казанлък ”	800,896.69	680,762.18	627,074.18
	Публични проекти - ИПК	1,673,635.61	1,361,765.62	1,276,172.68

През 2021 г. са изплатени около 58% от предвидения бюджет за инвестиционни проекти, по които има сключени договори. Причината за това сравнително ниско усвояване е, че работата по пилотните и иновативни проекти е с голям обем и условията за приемане на обекта са специфични. Друга причина за забавяне на изпълнението на проектите по СЕЕ на ИПК, който са включени в бюджет 2021 г., след прехвърляне на средства, постъпили по реда на Наредба № 1/4.03.2015 г. е, че инвестиционите проекти на по-голяма част от одобрените формуляри са подготвяни преди 2015 г. и към момента са с изтекли разрешения за строеж и следва да бъдат актуализирани или изцяло преработени, поради промени в нормативната уредба в областта.

Финансиране на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор

През 2021 година са закупени 8 (осем) изцяло електрически превозни средства, категория М1 (4+1 места) или N1, 13 (тринадесет) електрическа превозни средства категория L7e и 1 (едно) "plug-in" превозно средство категория М1.

Общо изплатената субсидия от НДЕФ за доставката на посочените превозни средства е 435 158.50 лева. По-подробно разходите са представени в Таблица 2.1.2. на този раздел.

Таблица 2.1.2: Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства, финансирани от НДЕФ през 2021 г.

Проект / име	Брой превозни средства	Фактически размер на финансирането през 2021 г.
А. Електромобили кат. М1 (4+1 места) или кат. N1		
ЕМ 037/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община (кат. М1)	1	20 000.00
ЕМ 054/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община (кат. М1)	1	20 000,00
ЕМ 055/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Сливен (кат. N1)	1	20 000.00
ЕМ 063/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Русе (кат. N1)	1	20 000.00
ЕМ 080/ Проект за насърчаване използването на електромобили – КПКОНПИ (кат. М1)	1	20 000.00

ЕМ 086/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Самоков (кат. N1)	1	20 000.00
ЕМ 087/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Габрово (кат. M1)	2	40 000.00
Б. Изцяло електрически превозни средства, категория L7e		
ЕМ 027/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столична община	2	30 000.00
ЕМ 061/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Белослав	1	20 000.00
ЕМ 070/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Копрявница	1	21 107.00
ЕМ 071/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Неделино	1	20 724.50
ЕМ 074/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Раковски	1	20 978.00
ЕМ 076/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Кнежа	1	21 734.50
ЕМ 077/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Балчик	1	20 978.00
ЕМ 078/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Смолян	1	20 000,00
ЕМ 083/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Девин	1	22 750.00
ЕМ 088/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Ямбол	1	22 993.50
ЕМ 089/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Бургас	2	43 884.00
В. "Plug-in" хибридни превозни средства		
ЕМ 052/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община	1	10 000,00
Общо за електрически и "Plug-in" хибридни превозни средства	22	435 158.50

2.2 Финансиране на проекти по Инвестиционната програма “Минерални води”

През отчетната 2021 година не са финансирани проекти по Програма “Минерални води”. След приключване на пилотната фаза на Програмата и нейното отчитане все още не е осигурен регулярен ресурс за стартиране на Програмата, като постоянно действащ финансов инструмент с цел оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и ефективно използване на ресурса им и като резултат намаляване на емисиите на парникови газове.

2.3 Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”

През 2021 година са завършени и платени пет проекта по Програма “Микропроекти за климата”.

Таблица 2.3: Проекти по Програма „Микро проекти за климата, финансирани от НДЕФ през 2021 г.

проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ)	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2021)
22	РС-Балканка-Предложение за промяна на горската нормативна база и адаптирането ѝ към промените в климата	49 955.00	49 955.00
23	Бургас-Разработване на Стратегия за адаптация към изменение на климата за територията на Община Бургас и План за действие 2021-2025	50 000.00	0.00
25*	Добрич-Въвеждане и усъвършенстване системи за разумно и ефективно управление на енергийните ресурси в училище	50 000.00	41 318.01
26	Разработване на Програма за управление на отпадъците (ПУО) за територията на Община Бургас	50 000.00	0.00
28	Гората и климатичните промени-уникална образователна кампания за ученици - Сдружение "Горичка"	50 000.00	50 000.00
29	МОСВ – ВОДИ – КЛИМАТ – ЗАСУШАВАНЕ - налична информация и нови мерки	50 000.00	0.00
30	БАН - Автоматизация на отоплителната инсталация и оптимизиране потреблението на топлоенергия в сградата на ИНБ -БАН, бл.23 на Научен комплекс на БАН-IV	50 000.00	50 000.00
	Изграждане на интегрирана	50 000.00	50 000.00

32	система за сграден мениджмънт за енергийно ефективно управление на ОДЗ "Първи юни" гр.Габрово		
33	Община Своге - още една крачка към природата	50 000.00	0.00
34	Разработване на План за управление на устойчива градска мобилност на Община Бургас 2021 - 2031	50 000.00	0.00
	Общо за Проекти по ПМПК	499 955.00	241 273.01

* Поради усложнената обстановка от епидемията Covid 19 и във връзка с прилагане на противоепидемичните мерки, средствата (8 620 лева) за провеждане на образователната кампания ще бъдат изплатени в началото на 2022 г.

През 2021 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение проекти са разходвани и 68.70 лв. за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тръжни процедури по изпълнените проектни предложения.

Детайлно описание на сключените договори за финансиране и отчетените през 2021 година разходи за проекти по ПМПК е представено в Таблица 2.3. на този раздел.

2.4 Изразходвани средства за административна издръжка на фонда

През 2021 г. основните източници на средства за административна издръжка на НДЕФ са Инвестиционната програма за климата, остатъчните средства от пилотната фаза на Инвестиционната програма "Минерални води", Програма "Микропроекти за климата" и постъпленията от Наредба № 1/4.03.2015 г. в частта им за администрация на фонда, както и международните проекти в изпълнението на които участва и ИБ на НДЕФ.

В представената таблица за административна издръжка са включени и средствата с тази цел по двата образователни проекта: "Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво" и "За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища", както и средствата по проект "Тройно А"; проект "Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия" и Предефиниран проект № 3 BGENVIRONMENT-4.001. Общият размер на бюджетирания средства за административна издръжка на НДЕФ за 2021 г. е 556 468 лева. (Таблица 2.3.)

През изтеклата 2021 г. за административни нужди са изразходвани общо 501 058 лв., които са с 55 410 лв. по-малко от предвидените в бюджета средства. Това намаление се дължи на цялостно свиване на разходите за административна издръжка на НДЕФ, тенденция в последните няколко години. Спестяването на средства е свързано най-вече с намаляване на текущите разходи за издръжка на персонала и с изплащането на възнаграждения, социално и здравно осигуряване. През 2021 г. две щатни бройки бяха освободени и поради възможност в настоящия момент и приключване на работата по няколко проекта техните работни ангажименти бяха преразпределени на наличния състав в ИБ на НДЕФ.

Таблица 2.4: Изпълнение на бюджета за административна издръжка на НДЕФ през 2021 г.

Направление на средствата	План (лв.)	Отчет (лв.)	Изпълнение (в %)
А. ИНВЕСТИЦИИ	0,00	0,00	0,0%
1. Придобиване на МДА	0,00	0,00	0,0%
2. Придобиване на НДА	0,00	0,00	0,0%
Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	0,00	0,00	0,0%
1. Консултантски услуги по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
2. Други разходи по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
В. ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	556 468	501 058	90%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	336 408	311 117	92%
а. Обучение на персонала	2 000	0	0%
б. Трудови възнаграждения	269 011	256 446	95%
в. Социално и здравно осигуряване	50 897	45 653	90%
г. Социални добавки съгласно КТ	10 000	9 019	90%
д. Трудова медицина	4 500	0	
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	61 560	70 426	114 %
3. Поддръжка и офис разходи	72 800	65 909	1%
а. Текущи разходи за офиса (Електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.)	19 800	21 557	109 %
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	4 500	3 548	79%
в. Застраховки и охрана	2 100	1 147	55%
г. Сервизно обслужване на офиса (Системен администратор, копирна машина, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	26 000	35 495	137 %
д. Други разходи	20 400	4 162	
4. Административно-управленски разходи	68 200	47 713	70%
а. Командировки	13 200	12 060	91%
б. Представителни разходи		0	
в. Връзки с обществеността	15 000	4 924	33%
г. Административни и финансови разходи	40 000	30 730	77%
5. Разходи за дейността на УС	17 500	5 892	34%
ВСИЧКО РАЗХОДИ	556 468	501 058	90%

В структурно отношение разпределението на разходите по бюджетни линии спрямо общия размер на изразходваните средства за администриране е следното: административно-управленски разходи – 8,57 %; за повишаване квалификацията, възнаграждения, социално и здравно осигуряване – 55,91%; консултантски услуги – 12,66 %; поддръжка и офис разходи – 11,84%; разходи, свързани с дейността на УС – 1,06%.

Изпълнението на бюджета за административна издръжка на дейността на НДЕФ е показано в *Приложение 3*.

Пояснения относно изпълнението на бюджета за административни разходи:

Таблица 2.5: Информация за извършените разходи по икономически елементи и изменението им спрямо предходния период:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.	Изменение ‘000 лв.	Изменение
Разходи за активи	(0)	(0)	(0)	(0%)
Разходи за институционално развитие	(0)	(0)	(0)	(0%)
Разходи за персонала	(311)	(341)	(30)	(9,7)%
Разходи за консултанти по реализацията на проекти	(70)	(77)	(7)	(10%)
Поддръжка и офис разходи	(66)	(96)	(30)	(45,5)%
Административно-управленски разходи	(48)	(12)	36	(0,25%)
Разходи свързани с УС	(6)	(5)	1	(0,83%)
Общо	(501)	(531)	30	5,99%

Като цяло общите разходи за издръжка на Фонда са намалели с 5,99% в сравнение със същите разходи за предходната година. Основната причина за спестяването на средства е свързано най-вече с намаляване на текущите разходи за издръжка на персонала и с изплащането на възнаграждения, социално и здравно осигуряване. През 2021 г. две щатни бройки бяха освободени и поради възможност в настоящия момент и приключване на работата по няколко проекта техните работни ангажименти бяха преразпределени на наличния състав в ИБ на НДЕФ.

3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2021 година

Към 31.12.2021 г. сумата на активите на фонда възлиза на 14 673 хил. лв. (31.12.2020 г. – 12 707 хил. лв.), в това число пари и парични еквиваленти в размер на 14 627 хил. лв. (31.12.2019 г. – 12 703 хил.лв.).

Общият размер на пасивите на НДЕФ към 31.12.2021 г. е в размер на 14 673 хил.лв., формиран основно от финансираня в размер на 14 603 хил.лв.(31.12.2020 г. общият размер на пасивите са 12 707 хил. лв., формиран основно от финансираня в размер на 12 654 хил. лв.).

Паричните средства на НДЕФ се съхраняват по сметки на “Уникредит Булбанк” – АД и БАКБ АД. Към 31.12.2021 г. НДЕФ разполага по своите сметки в “Булбанк” АД с 82 087,21 лева и 12 614 104,7014 543 814,52 лева в сметките си в БАКБ АД. Касовата наличност на НДЕФ към 31.12.2021 г. е в размер на 1 459,3562,678 лева, 183,06 евро и 2 750 норвежки крони. Разпределението на паричните средства е показано в *Приложение 4*.

IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

1. Оперативни рискове

Националният доверителен екофонд се управлява от Управителен съвет, който се състои от председател, двама заместник-председатели и още четири члена. В него са представени три министерства на ниво заместник-министър и представители на три неправителствени институции – Националното сдружение на общините в Република България, БАН и НПО в сферата на опазване на околната среда. Наредбата за устройството и дейността на фонда предвижда и определянето на алтернативни членове на УС с право на глас от трите министерства за случаите, когато заместник-министрите са възпрепятствани да участват в заседанията. Така рискът от невъзможност да се провеждат заседанията на УС на НДЕФ е минимизиран.

По отношение на случаите на контрол на НДЕФ от страна на различни контролни органи може да се предвидят минимални рискове, тъй като през всичките си години на съществуване и досега Фондът поддържа висока степен на организираност на своята документация. При всеки случай на контрол от страна на различни органи НДЕФ е предоставял изискваната документация и е изпълнявал съответните предписания. В този смисъл не може да се смята, че съществува риск за Фонда.

По отношение на разходите, които са необходими за успешното функциониране на НДЕФ, трябва да се отбележи, че те винаги са в зависимост от изпълнението на съответните програми от инвестиционен характер и няма необходимост от покриване на разходи, които не са обвързани със съответното финансиране за проекти. НДЕФ оптимизира своите оперативни разходи, като води политика на консервативни решения по отношение на необходимостта и целесъобразността на всеки отделен разход. В този смисъл не може да се смята, че съществуват рискове и по отношение на необходимите разходи за оперативното функциониране на НДЕФ.

2. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Съществуват различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. Финансовите рискове, които е възможно да възникват пред Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът потенциално е изложен на пазарен риск, и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и на лихвен риск.

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на НДЕФ в чуждестранна валута не излагат фонда на значителен валутен риск. Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2021 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Кредитният риск представлява риска някой контрагент да не заплати задължението си към фонда. Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	14 627	12 703

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ликвидният риск представлява рискът, Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетират.

X. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

XI. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА

През 2022 година НДЕФ ще продължи изпълнението на две от трите си действащи програми – Инвестиционната програма за климата с двете ѝ схеми – за енергийна ефективност на обществени обекти и за насърчаване използването на електромобили и Програма „Микропроекти за климата“. Специално внимание ще бъде обърнато на възможностите за подобряване на ефикасността и ефективността на инвестициите при реализация на инвестиционни проекти в пет основни насоки, а именно:

- В процес на внедряване е схема за комбинирано финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществени обекти с цел намаляване на приноса на безвъзмездната субсидия и привличане на инвестиционен капитал чрез изпълнение на договори за енергийна ефективност с гарантиран резултат или кредити от различни източници. Идеята е безвъзмездното финансиране от страна на фонда да бъде само в размер, който е необходим, за да направи изпълнението на тези договори осъществимо.

- Друга насока на усилията на НДЕФ за близкото бъдеще е изпълнението на пилотни проекти, при които да бъдат приложени т. нар. Международни протоколи за измерване и проверка на резултатите от инвестициите за енергийна ефективност. Основният мотив за реализацията на тази инициатива е, че прилагането ѝ ще доведе до постигането на няколко основни стратегически цели, свързани с подобряване на капацитета на администрациите на съответните бенефициери поради необходимостта да осигурят управлението на тези проекти; подобряване на ефективността на използваните публичните ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати, чрез предписани методи на управление по време на целия жизнен цикъл на инвестицията.

- В процес на внедряване е стандартизиран модел за оценка на проекти в сферата на енергийната ефективност още в началната им фаза на развитие. Основният мотив

за реализацията на тази инициатива е, че прилагането ѝ ще доведе до постигането на няколко основни стратегически цели, свързани с подобряване на капацитета на Фонда и съответните бенефициери да управляват (контролират) развитието на проктните идеи още в началната им фаза: определяне слабостите още преди стартирането на реализацията на проектите и съответно прилагането на действия за смекчаването или елеминирането на откритите слабости; подобряване на ефективността на използваните публични ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати; привличането на допълнителен частен капитал за реализацията на проектите в сферата на нергийната ефективност.

- Друга насока на усилията на НДЕФ е свързана с внедряването на нов финансов модел за финансиране на проекти за енергийна ефективност, държавна или общинска собственост. Целта на модела е да се привлечат частни финансови средства за реализацията на проектите като необходимостта от субсидия се обвърже с постиганите спестявания на енергия и с наличието на функционираща общинска система за енергиен мениджмънт.

- Фондът ще продължи да изпълнява и **проекти и дейности, които имат за цел подобряване на информираността на населението и образованието на младите хора по теми за климатичните промени.**

Наред с това НДЕФ ще продължи и дейностите си за поучаване на възможностите и **привличане на нови източници за финансиране** за съществуващите и за нови инвестиционни програми.

Екипът на Изпълнителното бюро на НДЕФ ще продължи да функционира като **сравнително малък, но ефективен орган.** Разширяване на екипа би се очаквало да има само ако някоя от инициативите, които са предприети през 2021 година, се реализира и се налага усвояване на нови дейности през 2022 и следващите години.

Приложение 1 - Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2021 г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата и Програма Микропроекти за климата

Приложение 1

Таблица 1.1

Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2021 г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата

№	Вх. №	Бенефициер
1	ЕМ 103	Община Копrivщица
2	ЕМ 100	Община Ценово
3	ЕМ 099/2	Община Благоевград
4	ЕМ 091	Община Минерални бани
5	ЕМ 101	Община ЯМБОЛ
6	ЕМ 107	Община Садово
7	ЕМ 096	Община Павликени
8	ЕМ 097/1	Община Симитли
9	ЕМ 097/2	Община Симитли
10	ЕМ 106/1	Община Русе
11	ЕМ 093	Община Долни чифлик
12	ЕМ 092	Община Чавдар
13	ЕМ 094/1	Прокуратурата на Република България - Главен прокурор
14	ЕМ 104	Община Бяла Слатина
15	ЕМ 095/2	Столична община - Район Слатина
16	ЕМ 106/2	Община Русе
17	ЕМ 108/1	Столична община - Район Панчарево
18	ЕМ 108/2	Столична община - Район Панчарево
19	ЕМ 090	Община Момчилград
20	ЕМ 095/1	Столична община - Район Слатина
21	ЕМ 094/2	Прокуратурата на Република България - Главен прокурор
22	ЕМ 108/3	Столична община - Район Панчарево
23	ЕМ 098	Община Чипровци

Приложение 1
Таблица 1.2

Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2021 г. по Програма Микропроекти за климата

№	Вх. №*	Място /Бенефициер	Заглавие на проекта
1	МР 033	Община Своге	Община Своге - още една крачка към природата
2	МР 034	Община Бургас	Разработване на План за управление на устойчива градска мобилност на Община Бургас 2021-2031

* Входящият номер включва номера на проектното предложение, за което кандидатства съответния бенефициент.

Приложение 2 - Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2021г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата

Приложение 2
Таблица 2.1

Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2021г. по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на Ивестиционна програма за климата

	№	дата	Бенефициер	Размер на заявената субсидия
1	ЕМ 090	12/5/2021	Община Момчилград	20000.00
2	ЕМ 091	25/5/2021	Община Минерални бани	20000.00
3	ЕМ 092	26/5/2021	Община Чавдар	23500.00
4	ЕМ 093	27/5/2021	Община Долни чифлик	23000.00
5	ЕМ 094	27/5/2021	Прокуратурата на Република България - Главен прокурор	60000.00
6	ЕМ 095	28/5/2021	Столична Община - Район Слатина	44146.00
7	ЕМ 096	31/5/2021	Община Павликени	20000.00
8	ЕМ 097	31/5/2021	Община Симитли	60000.00
9	ЕМ 098	31/5/2021	Община Чипровци	20000.00
10	ЕМ 099	31/5/2021	Община Благоевград	53000.00
11	ЕМ 100	31/5/2021	Община Ценово	20000.00
12	ЕМ 101	31/5/2021	Община ЯМБОЛ	23000.00
13	ЕМ 102	31/5/2021	Община Джебел	20000.00
14	ЕМ 103	31/5/2021	Община Копревщица	30000.00
15	ЕМ 104	31/5/2021	Община Бяла Слатина	21041.67
16	ЕМ 105	31/5/2021	Община Макреш	46000.00
17	ЕМ 106	31/5/2021	Община Русе	46000.00
18	ЕМ 107	31/5/2021	Община Садово	23000.00
19	ЕМ 108	31/5/2021	Столична община - Район Панчарево	60000.00
20	ЕМ 109	31/5/2021	Столична община - Район Красно село	60000.00

Приложение 2
Таблица 2.2

Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2021 г. по Програма Микропроекти за климата

	Вх. №	Бенефициер	Заглавие на проект	Стойност на проекта	Размер на заявената субсидия
1	MP 033	Община Своге	"Община Своге - още една крачка към природата"	50,000.00 лв.	50,000.00 лв.
2	MP 034	Община Бургас	Разработване на План за управление на устойчива градска мобилност на Община Бургас 2021-2031	50,000.00 лв.	50,000.00 лв.

Таблица 3.2

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	Предходна година (2020)			Отчетна година (2021)		
	План	Отчет	Изпълнени е	План	Отчет	Изпълне ние
	в лева	в лева	в %	в лева	в лева	в %
Част А - ИНВЕСТИЦИИ						
1. Материални дълготрайни активи						
2. Нематериални дълготрайни активи						
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛ НО РАЗВИТИЕ						
1. Консултантски услуги по институционално развитие						
2. Други разходи по институционално развитие						
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	527 213	531 793	101%	556 468	501 058	90%
1. Повишаване квалификацията на ИБ, възнаграждения, социално и здравно осигуряване	324 813	340 823	105%	336 408	311 117	92%
а. Обучение на персонала		0			0	
б. Трудови възнаграждения	259 936	279 249	107%	269 011	256 446	95%
в. Социално и здравно осигуряване	52 877	51 363	97%	50 897	45 653	90%
г. Социални добавки съгласно КТ	10 500	10 210	97%	10 000	9 019	90%
д. Трудова медицина				4 500		

2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	33 000	77 493	235%	61 560	70 426	114%
3. Поддръжка и офис разходи - режийни	65 000	95 646	147%	72 800	65 909	91%
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.	25 000	31 218	125%	19 800	21 557	109%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	6 000	1 545	26%	4 500	3 548	79%
в. Застраховки и охрана на имуществото	4 000	2 078	52%	2 100	1 147	55%
г. Офис консумативи и сервиз	30 000	11 172	37%	26 000	35 495	137%
д. Други разходи				20 400	4 162	20%
4. Административно-управленски разходи	57 500	12 356	21%	68 200	47 713	70%
а. Командировки	5 000	2 717	54%	13 200	12 060	91%
б. Представителни разходи						
в. Връзки с обществеността	7 500	2 308	31%	15 000	4 924	33%
г. Административни	45 000	7 332		40 000	30 730	77%
5. Разходи по дейността на УС	26 500	5 475	21%	17 500	5 892	34%
Част Г - РЕЗЕРВ [4% от (А+Б+В)]	0	0	0	0	0	0
ВСИЧКО РАЗХОДИ	527 213	531 793	101%	556 468	501 058	90%
Нетни разходи:	527 213	531 793	101%	556 468	501 058	90%

Приложение 4 - Справка за финансовите средства на НДЕФ към 31.12.2021

Приложение 4

СПРАВКА ЗА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА НА НДЕФ КЪМ 31.12.2021

Налични парични средства в банковите сметки и каса на
НДЕФ:

14,627,359 BGN

Сума на депозираните средства в лева , съгласно Таблица 1

0.00 BGN

Всичко лева към 31.12.2021
година

14,627,359 BGN

Таблица 1: Месечни
депозити в лева:

№ на депозитна сметка	Дата на депозиране	Главница	Очаквана лихва за периода	Падеж	Годишен лихвен % за периода

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
EKO ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ДОКЛАД
НА
НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Материали по образователните проекти

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел. поща: office@bg.gt.com
уеб сайт: www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Управителния съвет на
НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД
гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД** („Фонда“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2021 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако

би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;

- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към

изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

(а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

(б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания; и

(в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за
одита

07 април 2022 г.

България, гр. София, бул. Черни връх №26

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА

31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.

Финансов отчет

Отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021

Активи	Пояснение	2021	2020
		хи.л. лв.	хи.л. лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	5	1	3
Нетекущи активи		1	3
Текущи активи			
Вземания		45	1
Пари и парични еквиваленти	7	14 627	12 703
Текущи активи		14 672	12 704
Общо активи		14 673	12 707
Пасиви			
Текущи пасиви			
Финансирания	8	14 603	12 654
Задължения към персонала и осигурителни институции	9.2	45	45
Търговски и други задължения	10	25	8
Текущи пасиви		14 673	12 707
Общо пасиви		14 673	12 707

Съставител:
(Светлана Павлова)
Дата на отчета: 06 април 2022 г.

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

С одиторски доклад от 07 април 2022 г.

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември 2021

Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от финансиране за програми	11	1 972
Приходи от финансиране за административни разходи и институционално развитие	11	229
Приходи от външни финансиране на проекти	11	270
Приходи от финансиране за нетекущи активи	5,6,11	2
Разходи за финансиране на проекти	12	(1 972)
Разходи за материали	13	(12)
Разходи за външни услуги	14	(174)
Разходи за персонала	9.1	(295)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(2)
Други разходи	15	(17)
Финансови разходи	16	(1)
Нетен резултат за годината		-
Общо всеобхватен доход за годината		-

Съставител:
(Светлана Павлова)
Дата на отчета: 06 април 2022 г.

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

С одиторски доклад от 07 април 2022 г

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за аудита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2021

Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Оперативна дейност		
Получено целево финансиране Авиационни квоти	3 833	1 963
Получено целево финансиране Малта	347	632
Получени други финансираня	255	365
Плащания за финансиране на проекти	12 (1 932)	(3 794)
Плащания към контрагенти във връзка с административна издръжка и изпълнение на проекти	(229)	(348)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(348)	(337)
Други плащания, нетно	(2)	(12)
Паричен поток от оперативна дейност	(1 924)	(1 531)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(1 924)	(1 531)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	12 703	14 234
Пари и парични еквиваленти в края на годината	14 627	12 703

Съставител:
(Светлана Павлова)
Дата на отчета: 06 април 2022 г.

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

С одиторски доклад от 07 април 2022 г

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1. Информация за Фонда

Националният доверителен екофонд (Фондът) е публично-правна организация, създадена в съответствие с:

1. Международно суапово споразумение “Дълг срещу околната среда” и “Дълг срещу природа” между Правителствата на Република България и Швейцарската конфедерация, подписан на 23 октомври 1995 г.

2. Чл. 3б от Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр.63/14.07.1995 г.) и чл. 66, 67, 68 и чл. 142а-з от сега действащия Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр.91/25.09.2002 г., изм. и доп. ДВ бр.46/18.06.2010 г.)

3. Наредба за устройството и дейността на Фонда, приета с ПМС 163 от 14.08.1995 г. (ДВ, бр.74/22.08.1995 г.), изменена с ПМС 96 от 10.05.2004 г. (ДВ, бр. 41/18.05.2004), изменена и допълнена с ПМС 185 от 02.09.2010 г. (ДВ бр.71/10.09.2010) и с ПМС 301 от 19.09.2014 г. (ДВ бр. 81/30.09.2014)

Фондът е създаден за управление на средствата, постъпващи от суапови сделки “Дълг срещу околна среда и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и от правителства, международни финансови институции и други дарители, предназначени за опазване на околната среда на Република България. При осъществяване на своята дейност Националният доверителен екофонд е независим и се подчинява единствено на вътрешното законодателство и на международните договори, по които Република България е страна.

Адресът на управление на Фонда е: гр. София 1574, бул. „Шипченски проход“ № 67 Б.

Фондът е вписан в регистър Булстат с ЕИК 121155866.

1.1. Собственост и управление

Органите на управление на Фонда са: Управителен съвет, Консултативен съвет и Изпълнително бюро.

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 от 10.05.2004 (изм. и доп. с ДВ № 71 от 10.09.2010 и ДВ № 81 от 30.09.2014 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни членове.

Консултативният съвет се състои от представители на правителствата и другите институции, които са предоставили средства или оказват съдействие на Фонда, а Изпълнителното бюро организира дейността на Националния доверителен екофонд.

Към 31.12.2021 г. ключовият управленски персонал се състои от:

Управителен съвет:

– Председател на УС на НДЕФ – г-жа Пенка Моллова-Смоленова (Решение № 665 на МС / 19.09.2018 година);

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

– Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник - министър Николай Кънчев, заменен от заместник – министър Ренета Колева. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС.

– Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър - Маринела Петрова, . заменена от заместник – министър Ивайло Христов;

– Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков, . заменен от заместник – министър Ива Петрова;

– Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски. заместник-председател на УС;

– Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;

– Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ)– г-жа Силвия Георгиева.

Изпълнително бюро:

Вр.и.д. Директор на ИБ	- Ирена Пенчева
Главен счетоводител	- Светлана Павлова
Счетоводител	- Маринела Желева

Гл.експерт управление на програми - Ивайло Цеков

Ст.експерт управление на програми - Камелия Георгиева

Експерт управление на програми - Елена Каменова, до 04.02.2021 г.

Гл. експерт управление на проекти инж. Борислав Мирков, до 30.10.2021 г.

Експерт управление на проекти- Галина Велева

Технически асистент - Елена Михайлова

Шофьор - Божидар Вълчков

Фондът се представлява от председателя на УС г-жа Пенка Моллова-Смоленова. Оперативната дейност се управлява от Вр.и.д. директор на Изпълнителното бюро – Ирена Пенчева.

Към 31.12.2021 г. общият списъчен брой на персонала е 7 лица (за сравнение към 31.12.2020 г. - 9).

1.2. Предмет на дейност

Дейността на Фонда се извършва в съответствие с Наредбата за устройство и дейността на Националния доверителен екофонд. Средствата на Фонда се разходват за финансиране и съфинансиране на екологични проекти и дейности в съответствие с условията на дарителите и с приоритетите на националните екологични стратегии и програми.

1. Ликвидиране на замърсявания и увреждания на околната среда, настъпили в минало време, включително, без да се ограничава до това:

2. Намаляване замърсяването на въздуха и ограничаване на изменението на

климата, включително, без да се ограничава до това:

3. Опазване чистотата на водите, включително, без да се ограничава до това;
4. Подпомагане на националната екологична мрежа и опазване на биологичното разнообразие, вкл. пилотни проекти за възстановяване на типове природни местообитания
5. Други приоритетни области, включени в националната политика в сферата на опазване на околната среда.

Основните източници на финансиране във Фонда са:

а) Целево финансиране на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)) по РМС № 201/26.03.2015 година, РМС № 80/11.02.2016 и РМС №27/13.01.2017 година.;

б) Целево финансиране за пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води“ по Постановление № 322/24.11.2016 г.

в) Постъпления в съответствие с Наредба №1/04.03.2015 година за определяне на реда и начина за разходване на приходите от продажбата на квоти за емисии от авиационни дейности чрез търг.

г) Целево финансиране по проект на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175 / 29.03.2017 г.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), (включително сравнителната информация за 2020 г.), освен ако не е посочено друго.

През отчетния и сравнителния периоди дейността на Фонда беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19).

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 31 март 2022

2.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 31 март 2022 г.

Ефект от Covid-19 върху финансовия отчет на Фонда през 2021 г.

Продължаващото въздействие на Covid-19 през 2021 г. беше свързано със закъснения или неспазване на сроковете за изпълнението на проектите, които се финансират по администрираните от НДЕФ Програми, както и с ограничения свързани с пътуванията и осъществяването на учебния обмен с партньорите по образователните проекти, изпълнявани по международните програми.

Спазване на принципа за действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Вероятно е да има и бъдещи въздействия върху дейността на Фонда, свързани с изпълнението на дейностите по програмите и проектите, правните и договорните отношения и служителите в резултат на Covid-19.

Ръководството на Фонда направи анализ и преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и вземайки предвид продължаващото влияние на Covid-19. Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовите си отчети.

Инвестиционната програма за климата стартира на базата на Решение на Министерски съвет (201/26 март 2015 г.) с предоставянето на средства на основание на § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Финансирането на Програмата продължи и през 2016 и 2017 година съответно с Решения на Министерски съвет № 80/11.02.2016 и № 27/13.01.2017 година. Със средствата се финансират проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции.

Приемането на заявления за изразяване на интерес беше постоянен процес до м. октомври 2017 година, когато с измененията и допълненията на ОР се въвежда изискването за публикуване на покани с определен срок.

През 2021 година е публикувана една покана за прием по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор (СЕМ), по време, на която са приети 20 формуляри за кандидатстване. През отчетната година от Комисията за подбор и отчитане изпълнението на проектите са разгледани 20 формуляра по СЕМ, от които са одобрени 17, някой от които частично, с които се кандидатства за финансиране на 31 превозни средства: 9

електромобила клас M1 или N1, 6 изцяло електрически превозни средства – категория M1 или N1 (бус 6+1;7+1 места); и 16 броя малки товарни електромобили, категория L7e с надстройки.

По Схема за подобряване енергийната ефективност на сгради и други обекти не са обявявани покани за прием, поради липсата на средства за финансиране на проектни предложения, извън рамките на одобрения бюджет по Програмата.

След приключване на пилотната фаза на **Инвестиционна програма “Минерални води”** през 2019 г., през 2020 и 2021 г. не са обявявани покани за прием, поради липсата на постоянен източник на средства за финансиране на проекти. През 2021 г. ИБ на НДЕФ работи активно по намиране и определяне на постоянен източник средства за осъществяване на постоянно действаща програма за финансиране на проекти по „Стратегия за управление на дейностите при минералните води“ от приложното поле на Закона за водите в рамките на събраните такси за водовземане на минерални води по чл.196, ал.1.

И през 2021 година продължи изпълнението на одобрените проекти по Програма “Микропроекти за климата”. Средствата, постъпили в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет № 175/29.III.2017 г., се изразходват за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата. През отчетната 2021 година са завършени и отчетени 5 (пет) проекта с финансовата подкрепа от НДЕФ в размер на 241 273,01 лева.

През 2021 година продължи изпълнението на образователен проект за пестене на енергия в училищата – „Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР), част от широка европейска инициатива, подкрепена от Федералното министерство на околната среда на Република Германия.

Отчетната 2021 година беше белязана с променената ситуация в целия свят поради настъпилата пандемия на КОВИД-19. В тези условия се наложи преформулиране на конкретните начини за изпълнение на съответните дейности по проекта, промяна в графика на изпълнение на проекта, както и удължаване на срока на изпълнение на проекта до края на месец април 2022 година и добавяне на нови дейности за 2022 година. Тези промени бяха направени в рамките на международния консорциум и бяха одобрени от възложителя (Федералното министерство на околната среда на Република Германия).

Освен работата на учителите с енергийните екипи в 15 училища от 4 общини и реалното постигане на намалено енергопотребление в училищата благодарение на промененото поведение на ученици и учители, проектът има фокус и върху усъвършенстване на взаимодействието между заинтересованите страни и политиките в сферата на образованието.

Конкретните действия по проекта след настъпилите промени бяха:

Работа на енергийните екипи в петнайсетте училища по проекта с уредите за измерване и действия за промяна на поведението на учители и ученици. Постигнати са отлични резултати в рамките до 6 – 7 % намалено потребление на енергия за миналия отоплителен сезон в отделни училища.

Изготвен беше анализ на състоянието на темата за устойчиво развитие и климатични промени в програмите на българските университети, които подготвят учителски кадри. Отправени са препоръки за следващи стъпки за подобряване на състоянието. Анализът беше представен на национален форум, в който участваха представители на МОН, Университети, МОСВ, Синдиката на българските учители, РУО, директори на училища и учители.

През месец април 2021 г. НДЕФ проведе поредният семинари за заинтересовани страни по проекта. Най-важното постижение беше представянето, обсъждането и постигнатото съгласие за концепция на Инициативата за пестене на енергия в училищата и детските градини, която да бъде предложена за финансиране чрез Плана за възстановяване и устойчивост и/или съответната оперативна програма.

Един месец по-късно, през май, се проведе последният от поредицата семинари за заинтересованите страни. В него беше представена и формулирана концепция за Национална програма за образование по устойчиво развитие и климатични промени по инициатива на синдиката на българските учители и на Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти към МОН.

През месец юни 2021 г. се проведе заключителната конференция на проекта, в която водещи на две от сесиите бяха ученици от българските училища. Участието на България в конференцията беше високо оценено.

Поради тежката ситуация с пандемичната обстановка в Германия и в България се наложи да бъдат проявени максимална гъвкавост и творчество за провеждане на виртуално учебно пътуване. Домакините от UfU заснеха предварително видео материали за обектите, които се предвиждаше да бъдат „посетени“ и в онлайн сесия проведоха обсъждане с българските участници.

Издадена беше на български език от водещия партньор по проекта от Германия и доставена в НДЕФ и основната публикация на проекта, комиксът „Предизвикателствата на климатичните промени“. През 2022 публикацията ще бъде разпространена в България.

През 2022 година проектът ще бъде окончателно завършен, като дейностите в училищата ще продължават за следващите 5 години минимум.

През 2021 г. приключи изпълнението и на другия значим образователен „Проект за въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“ по Европейска инициатива за климата (EUKI). Проектът е насочен към повишаване информираността на учениците по темите за климата и енергията и по-конкретно към проблемите на икономията на енергия в българските училища чрез промяна на поведението в тях, посредством предвидените 3 (три) основни дейности: обучение на обучители в Берлин и София; обучение на учители и работа на терен в училища в България. Посредством разработването на учебни планове и материали за обучение се цели:

- Повишаване капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти.
- Подобряване на цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи.
- Институционализиране на програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас, както и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата.

- Разработването на програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители.
- Подготвянето на образователни пакети - за детска градина, за начално училище и за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.
- Повишаването на информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища.
- Подпомагане на усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

През 2021 година изпълнението на проекта премина през няколко съществени ключови дейности и беше завършен и отчетен успешно:

Работата във всички училища се изпълняваше по план и с много добри резултати. Въпреки първоначалните затруднения в много от училищата работата продължи като учителите получиха и подкрепа с подходящи ресурси за онлайн обучение от въвлечените в проекта университетски преподаватели.

През февруари 2021 г се проведе финалните семинари с учителите;

А през април 2021 се проведе и заключителната конференция. Тъй като поради пандемичната обстановка нямаше възможност за провеждане на присъствено събитие, конференцията се проведе като виртуална среща. Но за осигуряване на условия за споделяне на постиженията по проекта за нейното провеждане беше издаден комплект от издания със споделен опит – общо 3 издания, съставени от университетските преподаватели и съдържащи материали на участвалите учители и ученици.

Освен образователните проекти ИБ на НДЕФ участва и в изпълнението на следните международни проекти:

➤ „Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020“

През 2021 година изпълнението на проекта, в който НДЕФ беше поканен за партньор в консорциум по Програма Хоризонт 2020, значително напредна. Водещ партньор по проекта е Техническият университет в Атина. Партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. НПО, изследователски звена инвестиционни фондове и банки от още 7 държави: Гърция, Германия, Чехия, Литва, Италия, Испания и Холандия.

Целта на проекта е генериране на иновативни схеми за финансиране и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове.

През 2021 година бяха изпълнени голяма част от основните дейности по проекта:

- Беше актуализирана Базата-данни за основните рискове пред проектите за енергийна ефективност;
- Беше изградена и надградена платформата за оценка на проектите за енергийната ефективност;
- Бяха проведени поредица от уебинари за повишаване капацитета на заинтересованите лица, включително и уебинар за улеснение на работата с Платформата “Triple A“;

- Основна предпоставка за успешното внедряване на Платформата беше участието на екипа на НДЕФ в тестването и калибрирането на платформата с проекти от портфолиото на НДЕФ.

- Бяха идентифицирани 5 (пет) проекта, отговарящи на всички изисквания за “Triple A” проекти.

През 2022 година работата ще продължи с дейности за повишаване на капацитета и разработване на документи с препоръки към европейските политики за енергийна ефективност.

➤ „Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Европейска инициатива за климата (EUKI)“

Проектът се финансира по Европейската инициатива за климата (EUKI). Водещ партньор е Фондация Център за енергийна ефективност Енефект. Националният доверителен екофонд е партньор, заедно с Фраунхофер Институт по строителна физика в Германия.

Проектът има за цел да разработи индивидуален модел за интегрирана общинска система за енергиен мениджмънт, основан на добре познатия стандарт за управление на енергията - ISO 50001, насърчаващ качествено изпълнение на местните дългосрочни енергийни и климатични стратегии. Целта е този модел да служи и за привличане на допълнително финансиране в допълнение към предоставяните от НДЕФ безвъзмездни субсидии в случай че след пилотното му прилагане в три общини се докаже ефективността му.

През 2021 г. бяха изпълнени следните дейности:

- Стартира реализирането на модела в избраните три пилотни общини. ;
- Приключи разработване на иновативен финансов механизъм за привличане на частно финансиране, който да се препоръча за приложение в бъдеще от фонда.
- Екипът на НДЕФ активно се включи в осъществяването на пътуване да Р. Германия с цел запознаване с опита на местните власти при прилагането на общински енергиен мениджмънт.

- През ноември 2021 г. беше проведена Консултативна среща, на която бяха представени новите подходи и финансови инструменти на НДЕФ при финансиране на проекти за енергийна ефективност – общинска собственост.

➤ Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България” по програма “Опазване на околната среда и климатични промени”, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Проектът стартира през февруари 2021 година. Основната му цел е да подобри капацитета на местните власти да планират и идентифицират креативни и иновативни решения за градско развитие, попадащи в стратегиите и общинските планове за смекчаване въздействието върху климата. Водещ партньор е НДЕФ. Партньор от страната донор е Норвежката асоциация на регионалните и местните власти (KS).

Освен управлението на проекта, другите основни дейности са:

- Подобряване на капацитета за планиране, мониторинг и въвеждане на мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в българските общини – водеща роля има KS;

- Преглед на общински стратегически планове и оценяване на проекти, идентифициране на пропуски и необходими действия в осем общини и избор на приоритетни иновативни мерки (проекти за градско развитие) - водеща роля има НДЕФ с експертен принос от KS;

- Изпълнение в осемте български общини на пилотни проекти за иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в градското развитие – водеща роля на Общините - партньори;

- Кампании за осведомяване / образование за изменението на климата – водеща роля има НДЕФ.

През отчетната 2021 година стартира работата по прегледа на стратегическите общински документи. Беше избран консултант, който да подпомогне Общините при идентифициране на пропуски в Общинските планове за градско развитие.

През декември 2021 г. беше проведено и първото обучение на експертните екипи на Общините, партньори по проекта. Така стартираха практическите занимания за оценка на рисковете от климатичните промени в големите градове – ефекта на топлинния остров, редуващите се наводнения от обилни валежи и суша с недостиг на вода и градските свлачища. Партньорите от Норвежката асоциация на местните и регионални власти и от Западно-норвежкия изследователски институт запознаха участниците с изготвения от тях доклад за международния опит и добри практики. Паралелно с това българския консултант въведе участниците в методологията за анализ на съществуващите стратегически и планови документи и изпълнявани проекти в общините.

➤ Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart)

Проектът се финансира от Хоризонт 2020. Целта е генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове. Водещ партньор по проекта е Центърът за енергийна ефективност ЕнЕфект. Освен НДЕФ, партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. държавни агенции, общини, НПО от България.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Организиране на семинари за представяне на горепосочените схеми и инструменти;

- Идентифициране и подпомагане на разработването на пилотни проекти с цел банково кредитиране.

През 2021 година бяха проведени две кръгли маси:

- „Ролята на финансовите институции за зеления преход“. Беше потвърдено, че необходимите инвестиции многократно надвишават възможностите и на бюджета, и на европейските средства и че е важно привличането на частния капитал, което може да стане само на пазарен принцип. На форума бяха представени политиките и актуалните продукти на водещи търговски банки – УниКредит Булбанк, ОББ и ПроКредит Банк, сред които се откриха решения за зелени ипотeki, финансиране на МСП, инвестиции в зелена енергия и електромобилност, и специализирани кредитни линии за обновяване на еднофамилни жилищни сгради. Приноса на НДЕФ беше обобщен с представянето на новите инициативи на Фонда, включващи подбирането на подходящи проектни идеи чрез оценката им в

специализираната платформа "ААА" и директното обвързване на необходимата субсидия за публични обекти с постигнатите спестявания на енергия.

- Форум „Инвестиции в устойчива енергия“ (5 октомври 2021 г.). По време на кръглата маса по проект BeSMART представители на отговорните институции разясниха развитието на НПВУ в последните месеци, като заедно с всички заинтересовани страни бяха обединени усилия да се предложат варианти за оптимизация на окончателната версия на плана и да обсъдят. Бяха обобщени планираните реформи и се създаде общо разбиране за концепцията и логиката на НПВУ според последната достъпна версия. Изготвени бяха препоръки за оптимизиране на проектите към НПВУ с цел стимулиране на широко участие от потенциалните бенефициенти и активизиране на частни инвестиции в енергийна ефективност. Беше предложен механизъм за практическо изпълнение на проектите и бяха идентифицира потенциалните бариери и съответните решения, позволяващи безпроблемно усвояване от крайните бенефициенти.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2021 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2021 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 4, МСФО 7 и МСФО 16 Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Намаления на наемите, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила от 1 април 2021 г., приет от ЕС

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила, без прилагането им да има съществен ефект върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
 - Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС
 - Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС
 - Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС
 - Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в пояснителните бележки към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Фондът е приел да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи от финансираня

Приходи от финансираня се признават, когато има значителна сигурност, че финансирането ще изпълни условията, при които то е отпуснато.

Финансиране, целящо да обезщети Фонда за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали съответните разходи, чието компенсиране е цел на финансирането: направените разходи, свързани с изпълнение и отчитане на финансираните проекти за опазване на околната среда и административните разходи за издръжка и управление на предоставените средства от НДЕФ.

Финансиране, целящо да компенсира Фонда за направени разходи по придобиване на нетекущи активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.5. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“. Представени са в отчета нетирано, като намаление на финансовите разходи.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи включват бюджетни разходи за финансиране на инвестиционни проекти на бенефициенти, бюджетни разходи за изпълнение на проекти, по които Фондът е бенефициент и административни разходи. Те се признават като текущи разходи на датата на възникването им и се отнасят към финансиранятия, с които са свързани.

Бюджетните разходи за финансиране на проекти на бенефициенти по инвестиционните програми на Фонда се отнасят към всеки проект при възникването им. Тези разходи се извършват в съответствие със сключените договори с бенефициенти и изпълнители и включват:

- безвъзмездната финансова помощ, предоставена на бенефициентите в съответствие с одобрените от УС бюджети на проектите и сключените договори с бенефициенти и изпълнители по управляваните от Фонда програми. Размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ се определя след разглеждане на отчетите на бенефициентите и определяне на допустимите разходи по проектите от експертите на Фонда и се потвърждава от външните одитори;
- разходи, свързани с плащания към външни контрагенти във връзка с изпълнението и отчитането на проектите, в т.ч. консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура и възложен одит на изпълнението на проекта.

Бюджетните разходи за изпълнение на проекти, по които Фондът е бенефициент се отнасят към всеки проект при възникването им. Тези разходи се извършват в съответствие със сключените договори с донорите и изпълнителите и се извършват в съответствие с одобрените бюджети за преки разходи. В бюджетните разходи за изпълнение на проекти се включват:

- разходи за възнаграждения, които представляват частта от разходите за заплати и осигуровки на експертите, изпълняващи проектни дейности, определени в съответствие с отработеното време по всеки проект;

- разходи за външни услуги, които представляват хонорари на външни експерти за изготвяне на учебни помагала учебни помагала и участие в обучения;

- разходи за пътувания, които включват командировки на експерти и участници в проектите в страната и чужбина;

- други разходи, свързани главно с дизайн и отпечатване на учебни помагала и организиране на обучения.

Административните разходи, свързани с управлението на програми и проекти, се отчитат по икономически елементи в следните категории:

- Разходи за материали – включват електроенергия и топлинна енергия, канцеларски и други материали за поддръжка на офиса, материали за поддържане на автомобилите;

- Разходи за външни услуги – включват юридически и преводачески услуги, счетоводни услуги, разходи за телефони, интернет, пощенски и куриерски услуги, поддръжка на ИТ системи, охрана, застраховки и др.;

- Разходи за амортизации – отчетеното изхабяване на дълготрайни материални и нематериални активи;

- Разходи за персонал - начислените средства за възнаграждения и осигуровки за всеки член на персонала на Фонда;

- Други разходи – разходи за командировки, организация на събития, обслужване на банкови сметки.

Административните разходи се определят като преки и разпределяеми.

Преките административни разходи са свързани с изпълнението на конкретен проект или програма и се отнасят към тях в момента на признаването им. Те включват:

- Разходи за материали – канцеларски и други материали за организация на събития по конкретен проект или програма;

- Разходи за външни услуги – хонорари на експерти, възнаграждения на членовете на УС и КОП, юридически, преводачески, куриерски и други услуги, свързани с конкретен проект или програма, както и разходите за дейността на Управителния съвет на Фонда;

- Разходи за персонал - начислените средства за възнаграждения и осигуровки за всеки член на персонала на Фонда и на председателя на управителния съвет се разпределят на база отработеното време по всеки конкретен проект или програма. Във Фонда е въведена система за отчитане на отработеното време и се изготвят месечни отчети за отработено време на персонала по отделните програми и проекти, на база на които всички разходи за възнаграждения и осигуровки се отнасят по конкретни програми и проекти в момента на признаването им. Не се допуска разходи за персонал да се отчитат като разпределяеми административни разходи;

- Други разходи –разходите за командировки и събития се отнасят към конкретните проекти или програми, с които са свързани в момента на възникването им, банковите разходи за валутни разлики се отнасят към конкретните програми или проекти, с които са свързани банковите операции.

Разпределяемите административни разходи не могат да се свържат с изпълнението на конкретен проект или програма в момента на признаването им. Те обезпечават цялостната дейност на Фонда и включват:

- Разходи за материали – електроенергия и топлинна енергия, канцеларски и други материали за поддръжка на офиса, материали за поддържане на автомобили;
- Разходи за външни услуги – юридически и преводачески услуги за общи становища и дейности, включително подготовка на проектопредложения, счетоводни услуги, разходи за телефони, интернет, пощенски и куриерски услуги, поддръжка на ИТ системи, охрана, застраховки;
- Разходи за амортизации – отчетеното изхабяване на дълготрайни материални и нематериални активи;
- Други разходи – свързани с организацията на събития и изготвяне на проектопредложения, такси за обслужване на банковите сметки.

Разпределяемите административни разходи се отнасят по програми и проекти на два етапа:

Етап 1: Разпределяеми административни разходи за проекти, по които Фондът е бенефициент

Разпределяемите разходи за проекти, по които Фондът е бенефициент, се отнасят към всеки проект в съответствие с правилата на донора и условията на договора за финансиране. Освен бюджетните разходи по проекта и отнесените преки административни разходи, които формират собствения принос по проекта, към него се отнасят и разпределяеми административни разходи до покриване на общата призната сума по отчета на проекта, включваща и признати недокументирани разходи (overhead) в размер на 11% за проектите, финансирани от програма EUKI и 25% за останалите проекти.

Етап 2: Разпределяеми административни разходи за програми, по които Фондът е донор

Разпределяемите разходи за програми, по които Фондът е донор, се отнасят към всяка програма на база общото отработено време от персонала на Фонда по тези програми, в съответствие с месечните отчети за отработено време на персонала.

Проследяването на изпълнението на преките и непреки оперативни разходи по отделните програми се извършва на годишна база във Финансовия отчет за изпълнението на одобрения от УС на НДЕФ бюджет. Годишният бюджет на НДЕФ се изготвя при строго съблюдаване на финансови правила за разпределението на средствата определени в приложимите за отделните програми Решения/ Постановления на Министерски съвет и Наредба №1 от 04.03.2015 г.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти, и интернет портал. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към балансовата стойност на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 3 години

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Фонда е в размер на 700 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Фондът да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Фонда, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- офис обзавеждане и инвентар – 6 - 7 г.;
- компютри и оборудване – 2 - 3 г.;
- транспортни средства – 4 г.

Избраният праг на същественост за машините и съоръженията на Фонда е в размер на 700 лв.

4.9. Тестове за обезценка на машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Фондът дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Фонда, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Фонда.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата стойност на активите от тази единица. За всички активи на Фонда ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата.

4.10.1. Финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.10.2. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Финансовите активи, които попадат в обхвата на изискванията, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

4.10.3. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално

неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и краткосрочни депозити.

4.12. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Фондът отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала и осигурителни институции, включват заплати и социални осигуровки.

Фондът не е разработвал и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции“ по недисконтирана стойност, която Фонда очаква да изплати.

4.13. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от

изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Фонда през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.14.2. Ползен живот на амортизируеми активи

Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползването им от Фонда. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5 и 6. Действителният ползен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване и софтуер.

5. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Фонда включват компютри, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Компютри и оборудване хи.л. лв.	Транспортни и средства хи.л. лв.	Стопанск и инвентар хи.л. лв.	Общо хи.л. лв.
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2021 г.	53	38	16	107
Салдо към 31 декември 2021 г.	53	38	16	107
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(50)	(38)	(16)	(104)
Амортизация през периода	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(52)	(38)	(16)	(106)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1	-	-	1

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Компютри и оборудване хи.л. лв.	Транспортни и средства хи.л. лв.	Стопанск и инвентар хи.л. лв.	Общо хи.л. лв.
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2020 г.	53	38	16	107
Салдо към 31 декември 2020 г.	53	38	16	107
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2020 г.	(48)	(38)	(16)	(102)
Амортизация през периода	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(50)	(38)	(16)	(104)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	3	-	-	3

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Фонда включват интернет портал и програмни продукти, които са напълно амортизирани към 31.12.2020 г. и 31.12.2021 г.

Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Интернет портал хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Общо хил. лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2021 г.	38	4	42
Салдо към 31 декември 2021 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2021 г.	(38)	(4)	(42)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(38)	(4)	(42)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	-	-	-

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Интернет портал хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Общо хил. лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2020 г.	38	4	42
Салдо към 31 декември 2020 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2020 г.	(38)	(3)	(41)
Амортизация през периода	-	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(38)	(4)	(42)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	-	-	-

7. Пери и парични еквиваленти

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови депозити	-	-

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Годишен доклад за дейността

Парични средства в банки	14 626	12 702
Парични средства в брой	1	1
Пари и парични еквиваленти	14 627	12 703

НДЕФ няма блокирани пари и парични еквиваленти.

8. Финансирания под условие

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Неусвоената част от финансирането за дейността включва:		
- неусвоената част от финансирането за дейността – Инвестиционна Програма за Климата (ИПК)	9 979	6 928
- неусвоената част от финансирането за дейността – Минерални води	715	716
- неусвоената част от финансирането за дейността – Авиационни квоти	2 757	3 896
- неусвоената част от финансирането за дейността – Малта	999	899
- неусвоената част от финансирането по проекти с външно финансиране	85	150
- неусвоената част от финансирането за придобиване на нетекущи активи	1	3
- неусвоената част от финансирането за завършени проекти	67	62
Балансова стойност на 31 декември	14 603	12 654

Промените във финансиранятия през периода включват:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност на 1 януари	12 654	14 172
Признат приход от финансираня в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (пояснение 11)	(2 473)	(4 369)
Получени средства по финансираня през периода	4 429	3 013
Други промени	(7)	(162)
Балансова стойност на 31 декември	14 603	12 654

Основните източници на финансиране на дейността на Фонда включват:

1. Осигурено първоначално целево финансиране от Инвестиционна програма за климата (ИПК) през 2017 г. в размер на 15 298 хил. лв. за инвестиционни проекти и административната дейност на НДЕФ, а през 2019 и 2021 г. са осигурени с решения на УС на НДЕФ още съответно 5 054 хил. лв. и 4 956 хил. лв. от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1 от 04.03.2015 г.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

2. Осигурено целево финансиране от Пилотна схема на Инвестиционна програма "Минерални води" в общ размер на 3 500 хил. лв. за финансиране на инвестиционни проекти.
3. Осигурено финансиране за разходване на приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба № 1 от 04.03.2015 г., от които през 2021 г. са получени 3 833 хил. лв.

9. Възнаграждения на персонала

9.1. Разходи за персонала

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за заплати	(251)	(268)
Разходи за социални осигуровки	(44)	(49)
Разходи за персонала	(295)	(317)

9.2. Задължения към персонала и осигурителни институции

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Текущи:		
Задължения към персонала	15	18
Натрупани неизползвани отпуски и осигуровки, свързани с тях	19	17
Задължения за осигуровки и данъци	11	10
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	45	45

10. Търговски и други задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Задължения към бенефициенти по проекти	21	2
Задължения към доставчици	4	6
	25	8

11. Приходи от финансираня под условие

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи, отчетени за финансираня на програми	1 972	3 837
Възстановени разходи за издръжка на фонда	229	230
Приходи за финансиране на външни проекти	270	300
Приходи за финансиране на нетекущи активи	2	2
	2 473	4 369

12. Финансиране на проекти

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

Разходите за финансиране на публични проекти се отчитат по три програми, както следва:

Програма	2021 г. хи.л. лв.	2020 г. хи.л. лв.
Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата(ИПК).	1 731	3 572
Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води (ИПМВ).	1	8
Финансиране на публични проекти по Програма "Микропроекти за климата"	241	257
	1 972	3 837

Плащанията към бенефициенти за финансиране на публичните проекти през годината са както следва:

Програма	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС) хи.л. лв.	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност) хи.л. лв.	Изплатени средства по проекти през текущата година хи.л. лв.
Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата(ИПК).	2 109	1 797	1 691
Финансиране на публични проекти по Програма "Микропроекти за климата"	250	250	241
	2 359	2 047	1 932

12.1 Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК).

Средствата са за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, както и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили.

Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите се извършват по банков път от сметка на НДЕФ.

През 2021 г. реално разплатените суми към бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата (ИПК) – Схема “Енергийна ефективност” са в размер на 1 276 хил. лв.

Реално разплатените суми към Бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата ИПК) – Схема “Електромобили” са в размер на 435 хил. лв.

През 2021 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение публичните проекти са разходвани и 19 488,27 лв. за осъществяване на предварителен и последващ контрол на изготвените и проведени тръжни процедури.

През 2021 година е публикувана една покана за прием по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор (СЕМ), по време, на която са приети 20 формуляри за кандидатстване. През отчетната година от Комисията за подбор и отчитане изпълнението на проектите са разгледани 20 формуляра по СЕМ, от които са одобрени 17, някои от които частично, с които се кандидатства за финансиране на 31 превозни средства: 9 електромобила клас M1 или N1, 6 изцяло електрически превозни средства – категория M1 или N1 (бус 6+1;7+1 места); и 16 броя малки товарни електромобили, категория L7e с надстройки.

Детайлно описание на изплатените през 2021 година разходи за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е представено в таблицата по-долу:

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финансиране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2021)
		лв.	лв.	лв.
244-3	обект по ОП 3 - Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ОДЗ „Ангел Каралийчев“, гр. Стражица”	418 379.64	294 798.05	284 669.27
281	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДКЦ-I, гр.Червен бряг, обл.Плевен	454 359.28	386 205.39	364 429.23

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финансиране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2021)
		лв.	лв.	лв.
339	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на ДКЦ-Поликлиника .гр.Казанлък	800 896.68	680 762.38	627 074.18
	Общо за СЕЕ на ИПК	1 673 635.60	1 361 765.82	1 276 172.68

Проект / име	Брой превозни средства	Фактически размер на финансирането през 2021 г.
А. Електромобили кат. М1 (4+1 места) или кат. N1		
ЕМ 037/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община (кат. М1)	1	20 000.00
ЕМ 054/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община (кат. М1)	1	20 000,00
ЕМ 055/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Сливен (кат. N1)	1	20 000.00
ЕМ 063/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Русе (кат. N1)	1	20 000.00
ЕМ 080/ Проект за насърчаване използването на електромобили – КПКОНПИ (кат. М1)	1	20 000.00
ЕМ 086/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Самоков (кат. N1)	1	20 000.00
ЕП 087/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Габрово (кат. М1)	2	40 000.00
Б. Изцяло електрически превозни средства, категория L7e		
ЕМ 027/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столична община	2	30 000.00
ЕМ 061/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Белослав	1	20 000.00
ЕМ 070/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Копревщица	1	21 107.00
ЕМ 071/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Неделино	1	20 724.50

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

ЕМ 074/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Раковски	1	20 978.00
ЕМ 076/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Кнежа	1	21 734.50
ЕМ 077/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Балчик	1	20 978.00
ЕМ 078/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Смолян	1	20 000,00
ЕМ 083/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Девин	1	22 750.00
ЕМ 088/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Ямбол	1	22 993.50
ЕМ 089/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Бургас	2	43 884.00
В. "Plug-in" хибридни превозни средства		
ЕМ 052/ Проект за насърчаване използването на електромобили - Столичен инспекторат към Столична община	1	10 000,00
Общо за електрически и "Plug-in" хибридни превозни средства	22	435 158.50

12.2 Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води.

Изразходването на средства по тази програма се основава на Постановление на МС № 322/24.11.2016 г. Те са за финансиране на екологични общински проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води.

През 2020 и 2021 г. не са изпълнявани проекти по Инвестиционната програма „Минерални води“ след приключване на пилотната фаза на изпълнението ѝ.

През 2020 година във връзка с изпълнение, финансиране и отчитане на приключилите своето изпълнение през 2019 г. публични проекти са разходвани и 7,560 лв. за осъществяване на одит на изпълнените проектни предложения през пилотната фаза на ИПМВ.

12.3 Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”.

На базата Решение на МС № 175 / 29.03.2017 г. и на Споразумението на прехвърляне на годишно разпределение на количество емисии (Annual emissions allocations – AEAs) в рамките на НДЕФ е институционализирана Програма “Микропроекти за климата”. Средствата по тази програма се изразходват за малки проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени и адаптацията към тях. През 2021 г. са завършени и изплатени пет проекта по ПМПК, стартирали през 2019 и 2020 г.

Детайлно описание на отчетените през 2021 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в таблицата по-долу:

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ)	Изразходвани средства по проекти (финансиране) през текущата година (2021)
022	РС-Балканка-Предложение за промяна на горската нормативна база и адаптирането ѝ към промените в климата	49,955.00	49,955.00
025*	Добрич-Въвеждане и усъвършенстване системи за разумно и ефективно управление на енергийните ресурси в училище	50,000.00	41,318.01
028	Сдружение "Горичка"-Гората и климатичните промени-уникална образователна кампания за ученици	50,000.00	50,000.00
030	БАН-Автоматизация на отоплителната инсталация и оптимизиране потреблението на топлоенергия в сградата на ИНБ-БАН, бл.23 на Научен комплекс на БАН-IVкм	50,000.00	50,000.00
032	Габрово-Изграждане на Интегрирана система за сграден мениджмънт за енергийно ефективно управление на ОДЗ "Първи юни", гр. Габрово	50,000.00	50,000.00
	Общо за Проекти по ПМПК	249,955.01	241, 273.01

13. Разходи за материали

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Топлоенергия и електроенергия	(4)	(5)
Гориво, масла и части за автомобили	(1)	(1)
Офис материали	(2)	(1)
Други	(5)	(2)
	<u>(12)</u>	<u>(9)</u>

14. Разходи за външни услуги

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Консултантски услуги	(63)	(162)
Сервизно обслужване	(34)	(11)
Одиторски услуги	(29)	(10)
Застраховки и охрана	(13)	(3)
Комуникационни услуги	(8)	(4)
Други	(7)	(4)
	<u>(174)</u>	<u>(194)</u>

15. Други разходи

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за командировки	(12)	(2)
Други	(3)	(1)
	<u>(15)</u>	<u>(3)</u>

16. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи са 2 хил. лв., като те представляват главно разходи за банкови такси и разходи по валутни операции. През текущия период са отчетени и финансови приходи от лихви по банковите сметки на Фонда в размер на 1 хил. лв., като в настоящия финансов отчет те са представени компенсирани.

17. Сделки със свързани лица

Свързани с Фонда лица са ключовият управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Ключовият управленски персонал на Фонда включва членовете на Управителния съвет.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения, в т.ч. осигуровки	21	46

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансови активи			
Пари и парични еквиваленти	7	14 627	12 703
Вземания		45	-
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		14 672	12 704
Финансови пасиви			
Търговски и други задължения	10	25	8
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		25	8

19. Основни рискове свързани с дейността на Фонда

19.1 Рискове, свързани с оперативната дейност

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска във Фонда се осъществява от централната администрация на Фонда в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови рискове.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фонда, са описани по-долу.

19.2. Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът не е изложен на значими рискове.

Валутен риск

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на Фонда в чуждестранна валута не излагат Фонда на значителен валутен риск.

Лихвен риск

Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2021 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

19.3 Кредитен риск

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

19.4 Анализ на ликвидния риск

Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като управлява входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетират.

20. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК))

Към края на 2021 година по Програмата има 2 сключени договори за финансиране, които все още не са приключили своето изпълнение. Неусвоената част от финансирането по Инвестиционна програма за климата ИПК възлиза на 8 290 хил. лв., като 2 570 хил. лв. от тях са предвидени за пилотни проекти, а 1 018 хил. лв. са предвидени за схемата за насърчаване използването на електромобили. Остават 670 хил. лв. за администриране на Фонда.

В периода 01.01.2021 – 31.12.2021 година са завършени изцяло 20 инвестиционни публични проекта, 17 от които за електромобили.

И през 2021 година дейността на НДЕФ във връзка с изпълнението на публичните проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е фокусирана в следните направления:

- Предварителен контрол на техническите проекти и на тръжните процедури. Екофондът изпълнява предварителен контрол по тръжните процедури на всички публични проекти, като прави предварителен преглед и съгласуване, както на тръжната документация на процедурите, така и на техническите проекти за СМР. След успешното завършване на тази процедура и след избирането на изпълнители Фондът сключва договори с бенефициерите.
- Контрол по фактическото изпълнение и плащания. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите, се извършват по банков път.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

21. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на Програма “Минерални води”

През 2021 година НДЕФ не осъществява контрол по фактическото изпълнение и плащанията по изпълняващите проекти по Програмата, след приключване на пилотната и фаза.

22. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на Програма “Микропроекти за климата”

Към края на 2021 година от НДЕФ са сключени още 5 договори за финансиране, които все още не са приключили на обща стойност 250 000 лв. и един одобрен формуляр на Министерството на финансите на стойност 50 000 лв. от първата фаза на прилагане на Програмата, който е отложен от бенефициера, поради обективни причини.

В периода 01.01.2020 – 31.12.2021 година са завършени изцяло 5 проекта и е изплатена субсидия в размер на 241 273,01 лв.

23. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрение за публикуване.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2021 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 06 април 2022 г.

Проект 281 Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДКЦ-1,
гр. Червен бряг, обл. Плевен

ЕМ 080/ Проект за насърчаване използването на електромобили – КПКОНПИ (кат. М1)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 74 до стр. 106 представляват неразделна част от него.

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

бул. "Шипченски проход" 67 Б
1574 София, България
Тел. +359 2 973 36 37; 973 38 16
Факс: +359 2 9733818
E-mail: ecofund@ecofund-bg.org

www.ecofund-bg.org
www.myclimate.bg
www.adaptation.ecofund-bg.org